GERMANISCHER BÜCHERSCHATZ
HERAUSGEGEBEN VON ALFRED HOLDER.
3. AUSGABE ZU ERMÄSSIGTEM PREIS.

BEOWULF

HERAUSGEGEBEN

VON

ALFRED HOLDER.

I.

ABDRUCK DER HANDSCHRIFT IM BRITISH MUSEUM, COTTON. VITELLIUS A. XV.

ZWEITE AUFLAGE.

FREIBURG I. B.
AKADEMISCHE VERLAGSBUCHHANDLUNG VON J. C. B. MOH
(PAUL SIEBECK).

„Schlüssel“ zum I. Heft wird dem II. Heft beigegeben.

GERMANISCHER BÜCHERSCHATZ

HERAUSGEGEBEN VON

ALFRED HOLDER.

Eine Sammlung von Quellenschriften für germanisches Alterthum und Mittelalter, gleichviel in welcher Sprache oder Mundart überliefert, ist bei dem mehr und mehr zu Geltung kommenden Bedürfniss unseres Volkes, mit Leben und Weben der eigenen Vergangenheit sich vertraut zu machen, gewiss gerechtfertigt. Auf dem Gebiete des classischen Alterthums und der ausländischen Litteratur ist Aehnliches schon längst, und zwar mit bestem Erfolge, versucht worden.

Die Reihe eröffnet, wie billig, des Tacitus Germania (1) in einer Textgestalt, welche den aus dem achten Jahrhundert stammenden Archetypus darstellt und durch weitere vom Herausgeber seit seiner Recension vom Jahre 1878 auf Grund neuen handschriftlichen Materials geführte Untersuchungen ihre Bestätigung gefunden hat. Jede Abweichung vom Archetyp ist durch *Cursiv-Druck* ausgezeichnet. — Einhart's Leben Karl's des Grossen (2) ist unter Benützung des in den Ausgaben von Pertz-Waitz und Jaffé-Wattenbach niedergelegten reichen Materials, sowie auf Grund eigener Collationen bearbeitet. — Die Ausgabe des Beowulf (3. 12) gibt in ihrem ersten Hefte (3) ein getreues Bild der Handschrift nach der vom Herausgeber im Jahre 1876 während eines vierwöchentlichen Aufenthaltes in London gemachten Vergleichung. Alles den Vorgängern noch lesbar gewesene, jetzt verschwundene, ist *cursiv* gedruckt; wesentlichen Dienst leistete die Original-Collation von Benjamin Thorpe aus dem Jahre 1830, welche in den Besitz des Herausgebers gelangt ist. Unlesbare einzelne Buchstaben sind durch ebenso viele eckige Puncte ausgedrückt, Ausradiertes ist in runde Klammer gesetzt. Heft II (12) enthält den berichtigten Text mit knappem Apparat und Wörterbuch. — Die Herausgabe von Otfrid's Evangelienbuch mit Wörterbuch (4. 11) hat Herr Professor Dr. Paul Piper besorgt, welcher in einem besonderen Vorwort, auf das wir hier der Kürze halber verweisen, Näheres über seine Ausgabe mittheilt. — Der Text von

---

Fortsetzung siehe Seite 3 des Umschlages.

Jordanis' (Jornandes') Getengeschichte (5) ist, nach eingehen dem Quellen-Studium, auf diplomatischer Grundlage neu hergestell Ausser dem im Jahre 1880 verunglückten alten Pfälzer Codex welcher vom Herausgeber noch rechtzeitig genau hatte vergliche werden können, wurden auch in Frankreich und Italien liegend Handschriften zu Rathe gezogen. – Nithard's Geschichtswer (6) erscheint nach neuer Vergleichung der in Paris wieder zugäng lichen Handschrift von St.-Magloire. — Baeda's englisch Kirchengeschichte (7) kommt hier seit dem Jahre 1688 zur ersten Male wieder in Deutschland heraus; über die Gestaltung de Textes möge das Nachwort des Herausgebers eingesehen werden. – Jedem Band der „Schriften Notker's und seiner Schule (8—10) sind Einleitungen des Herausgebers Professor Paul Pipe vorausgeschickt.

Der Bücherschatz umfasst folgende Bändchen:

		Früh. Preis.	Jetz. Prei
1.	*Tacitus, Germania*	M. —.40.	M. —.2(
2.	*Einhardi vita Karoli*	—.60.	—.2(
3.	*Beowulf.* 1. Heft: Facsimile-Druck. 2. Aufl.	1.60.	1.–
4.	*Otfrid's Evangelienbuch.* 1. Th.. Text	4.—.	1.–
5.	*Jordanis. de origine Getarum*	1.50.	—.6(
6.	*Nithardi historiarum libri IV*	.75.	—.4(
7.	*Baedae historia ecclesiastica*	4.50.	2.–
8.	*Notker's Schriften.* 1. Band	15.–	5.–
9.	„ II.	14.–.	4.–
10.	„ III.	10.—.	3.–
11.	*Otfrid's Evangelienbuch.* 2. Th.: Glossar	1.—	—.6(
12.	*Beowulf.* 2. Heft: Text mit Apparat, — Wörterbuch	4.50.	2.–

12 Bände, im Ganzen 220 Druckbogen, nur M. 20.–.

Im gleichen Verlag erschien:

Rümelin, Dr. G., Kanzler der Universität Tübingen. **Die Berechtigun der Fremdwörter.** 1—3. Aufl. M. 1.60.

AKADEMISCHE VERLAGSBUCHHANDLUNG von J. C. B. MOHR
(Paul Siebeck) in FREIBURG i. B.

Verlagswerke aus dem Gebiete der Germanischen Philologie

zu ermässigten Preisen.

		Ermässigter Preis.
Ulfilas. Auswahl aus Ulfilas gothischer bibelübersetzung. Mit einem glossar und einem grundrisz zur gothischen laut- und flexionslehre. Von K. A Hahn. Dritte Auflage, herausgegeben und bearbeitet von Adalbert Jeitteles. 8. 1874. (IX. 121 Seiten.)	M. 2. 40	1. —
Der grosse Wolfdieterich herausgegeben von Adolf Holtzmann. 8. 1865. (CI. 361 S.)	M. 7. 20.	2. —
Otfrid's Evangelienbuch. Grosse Ausgabe. Zwei Bände.	M. 26. —	12. —
Lohengrin. Ein altteutsches Gedicht, nach der Abschrift des Vaticanischen Manuscriptes von Ferdinand Glockle. Herausgegeben von J. Görres. 8. 1813. (CVI. 192 Seiten.) Mit Titelkupfer.	M 6. —	3. —
Der Gotdfaden. Eine schöne alte Geschichte (von Georg Wickram) wieder herausgegeben von Clemens Brentano. Mit 25 Vignetten. kl. 8. 1809. (371 Seiten.)	M. 1. 50.	1. —
Zimmerische Chronik herausgegeben von Karl August Barack. Zweite verbesserte Auflage. 4 Bände gr. 8 1881. 1882.	M. 80. —	40. —
Margaretha Ebner nnd Heinrich von Nördlingen. Ein Beitrag zur Geschichte der deutschen Mystik von Philipp Strauch. 1882. 8. (CVI. 414 Seiten.)	M. 12. —	4. —
Valentin Ickelsamer's teutsche Grammatica. Herausgegeben von Dr. Kohler. Mit Facsimile-Titel- und -Initialen nach dem Originalwerk. Dritte durchgesehene Auflage des Neudruckes. 1881. kl. 8. (XII. 48 Seiten.)	M. 1. —	—. 40
Helber's, S., Teutsches Syllabierbüchlein (1593.) Herausgegeben von G. Röthe. kl 8. 1822. (XVI. 39 Seiten.)	M. 1. 20.	—. 80
Arnim's Tröst Einsamkeit. Herausgegeben von Dr. F. Pfaff. Mit 10 Abbildungen. 1883.	M. 10. —	2. —
Arnim, Hollin's Liebeleben. Ein Roman. Herausgegeben von Minor. 1883	M. 2. —	1. —
Goethe, Götz von Berlichingen. In dreifacher Gestalt herausgegeben von Baechtold.	M. 5. 60.	2. —
— **Iphigenie auf Tauris.** In vierfacher Gestalt herausgegeben von Baechtold.	M. 4. —	1. —

Umschlag-Druck von C. A. Wagner in Freiburg i. B.

BEOWULF

HERAUSGEGEBEN

VON

ALFRED HOLDER.

I.

ABDRUCK DER HANDSCHRIFT IM BRITISH MUSEUM, COTTON. VITELLIUS A. XV.

ZWEITE AUFLAGE.

FREIBURG I. B.
AKADEMISCHE VERLAGSBUCHHANDLUNG VON J. C. B. MOHR
(PAUL SIEBECK).

ÞÆT ÞE GARDE

na . ingear dagum . þeod cyninga
þrym gę frunon huða æþe linagas ellen
5. fre me don . oft gesyld gesetenig gesaþen
þreatum monegū mægþum meo do setla
of teah eg þode eorl syþþan æresta searo
fea gesceaft funden he þæs frofre gę bad
þeox under polcnum þeorð mýndum þah .
10. oð þ him æg hþylc þara ýmb sitten dra
ofer hron(d) rade hýran scolde gomban
gýldan þ þæs god cýning . ðæm eafera þæs
æfter cenned geong in geardum þone god
sende folce tofrofre fýren ðearfe on
15. geat þ hie ær drugon aldor . earge . lange
hpile bim þæs hf frea pul dreg peal dend
porold are for geaf . beopulf þæs breme
blæd þide sprang scýldes eafera scede
landum in . Spa sceal . . . . . uma gode
20. ge þýrcean fromum feoh gifum . on fæder
129b. ne þ hine on ýlde eft ge punigen þil
ge siþas þonne þig cume . leode ge læsten
lof dædū sceal inmægþa ge hþære man ge
þeon . him ða scýld ge þat to ge sceæp hþile
5. fela hror feran onfrean þære hi hýne
þa ætbæron to brimes faroðe sprætes gesiþas
spa he selfa bæd þenden þordum þeold
wine scýldinga leof land fruma lange
ahte þær æt hýðe stod hringed stefna isig
10. J ut fus æþe linges fær . ale don þa leofne
þeoden bea ga brýttan on bearm scipes
mær ne be mæs te þær þæs madma fela
of feor pegum fræt þa gelæded . Ne hýrde
ic cým licor ceol ge gýrpan hilde þæs num
15. J heaðo þædum billum J býrnum him on bear
me læg madma mænigo þa him mid scol
don on flodes æht feor ge þitan . Nalas
hi hine læssan lacum teodan þeod ge streo
num þon þa dýdon þe hine æt frum sceafte
20. forð onsendon ænne ofer ýðe umbor þe

130ª. ſende þaȝýt hie him aſetton ſeȝen ȝy*l*
denne heah ofer heafod leton holm hera*n*
ȝea fon on ȝar ſecȝ him þæȝ ȝeomor ſefa
murnende mod men ne cunnon. ſecȝan to
5. ſoðe ſele ræ denne hæleð under heofenū
hpa þæm hlæſte on fenȝ.

.I.

ÐA þæȝ on burȝum beo pulf ſcýl dinȝa leof
leod cýninȝ lonȝe þraȝe folcum ȝe fræ
10. ȝe fæder ellor hpearf aldor of ear de
oþ þ him eft on poc heah healf dene heold
þenden lif de ȝamol ȝ ȝuð reoup ȝlæ de ſcýl
dinȝaþ ðæm feoper hearn forð ȝerimed in
porold pocun peoro da ræþpa heoro ȝar ȝ
15. hroð ȝar. ȝ halȝa til hýr de ic þ elan cpen.
heaðo ſcilfinȝaþ healþ ȝe bedda þa þæȝ hroð
ȝare here ſped ȝýfen piȝeþ peorð mýnd þ
him hiþ pine maȝaþ ȝeorne hýrdon oðð þ
ſeo ȝeo ȝoð ȝepeox maȝo driht micel hī
20. on mod be arn þ heal reced hatan polde.
130ᵇ. *medo*ærn micel men ȝe *pýr*cean þone ýld*o*
*be*arn æfre ȝe frunon. ȝ þær on innan eall
ȝe dælan ȝeonȝum ȝ eal dum ſpýlc him ȝod
sealde huton folc ſcare ȝ feorum ȝumena.
5. Ða ic pide ȝefræȝn peorc ȝe bannan maniȝre
mæȝþe ȝeond þiþ ne middan ȝeard folc ſte
de frætpan him on fýrſte ȝe lomp ædre
mid ýldum. þ hit pearð eal ȝearo heal ær
na mæþt ſcop him heort naman ſe þe hiþ
10. pordeþ ȝepeald pide hæfde. Þe beot ne
aleh heaȝaþ dælde ſinc æt ſýmle ſele
hlifa de. heah ȝ horn ȝeap heaðo pýlma
had laðan liȝeþ ne þæȝ hit lenȝe þaȝen
þ ſe ſecȝ hete aþum ſperian æfter pæl ni
15. ðe pæcnan ſcolde. ða ſe ellen ȝæþt ear
foðlice þraȝe ȝeþolode ſe þe in þýſtrū
had þ he doȝora ȝe hpam dream ȝehýr
de. hludne in healle þær þæȝ hear pan
ſpeȝ ſputol ſanȝ scoþeþ sæȝde ſe þe cuþe
20. frum ſceaft fira feorran reccan..)

131ᵃ. cpæð þ ſe ælmihtiga eorðan po*rh*..
plite beorht ne panɡ ſpa pæter be
buɡeð ɡeſette riɡe hreþiɡ ſunn*an*
⁊ monan leoman to leohte land bu*en*
5. dum ⁊ ɡe frætpade foldan ſceataſ
leomum ⁊ leafum lif eac ɡeſceop cy*n*
na ɡe hpylcum þara ðe cpice hpyrfa*þ*
Spaða driht ɡuman dreamum lifd*on*
eadiɡ lice oððæt an onɡan fyrene fre*m*
10. man feond on helle pæſ seɡrim ma ɡæſt
ɡrendel haten mære mearc ſtapa
ſe þe moraſ heold fen ⁊ fæſten fifel cyn
neſ eard pon ſæli per peardo de hpile
ſiþðan him ſcyppend for ſcrifen hæfde
15. in caineſ cynne þone cpealm ɡe præc
ece drihten þæſ þe he abel ſloɡ. Neɡe
feah he þære fæhðe ac he hine feor
for præc metod for þy mane mancynne
fram þanon untydraſ ealle on pocon
20. eotenaſ ⁊ ylfe ⁊ orcneaſ ſpylce ɡi
131ᵇ. *ɡantas* þa þið ɡode punnon lanɡe þ*raɡe*
he him ðæſ lean for ɡeald.

.II.

*Ge*pat ða neoſian ſyþðan niht becom
5. hean huſeſ hu hit hriniɡ dene æfter
*b*eor þeɡe ɡebun hæfdon. Fand þa ðæi
*i*nne æþelinɡa ɡe driht ſpefan æfter
ſymble ſorɡe ne cuðon ponſceaft pera
*n*iht un hælo ɡrim ⁊ ɡræ diɡ ɡearo ſona
10. pæſ reoc ⁊ reþe ⁊ on ræſte ɡenam þritiɡ
þeɡna þanon eft ɡepât huðe hremiɡ
to ham faran mid þære pæl fylle pica
neoſan. ða pæſ on uhtan mid ær dæɡe
ɡrendleſ ɡuð cræft ɡumum un dyrne
15. þa pæſ æfter piſte pôp up ahafen miccl
morɡen ſpeɡ mære þeoden æþeling ærɡod
un bliðe ſæt þolode ðryð ſpyð þeɡn ſorɡe
dreah ſyð þan hie þæſ laðan laſt ſcea
pedon perɡan ɡaſtef pæſ þ ɡe pin to
20. ſtranɡ lað ⁊ lonɡ ſum næſ hit lenɡra

132ᵃ. fyrſt ac ymb ane nıht eft *ȝefremede*
morð beala mare ⁊ no mearn fore
fæhðe ⁊ fýrene pæſ to fæſt on þam þa
pæſ eað fýnde þe hım elleſ hpær ȝerum
5. hıcor ræſte bed æfter burum ða bım
ȝe beacnod pæſ ȝeſæȝd ſoð hce ſpeo*to*
lan tac ne beal ðegneſ bete heold h*y*
ne ſýð þan fýr ⁊ fæſtor ſe þæm feonde
æt pand. Spa rıxode ⁊ pıð rıhte pan
10. ana pıð eallum oð þ ıdel ſtod huſa ſeleſt
pæſ ſeo hpıl mıcel. XII. pıntra tıd torn ȝe
þol ode pıne ſcýldenda peana ȝe bpelcne.
ſıdra ſorȝa forðam pearð ýlda bearnum
undýrne cuð ȝýddū ȝeomore þæt te ȝren
15. del pan bpıle pıð hroþ ȝar hete nıðaſ
pæȝ fýrene ⁊ fæhðe fela mıſſera ſınȝa
le ſæce ſıbbe ne polde pıð manna bpone
mæȝeneſ denıȝa feorh bealo feorran
fea þınȝıan ne þær nænıȝ pıtena penan
20. þorfte beorhtre ¼bote to banū folmū.
132ᵇ. ....*æȝlæca eh*tende pæſ *d*eorc deaþ ſcu*a*
*du*ȝuþe ⁊ ȝeoȝoþe ſeomade ⁊ ſýre de
*s*in nıhte heold mıſtıȝe moraſ men ne
*c*un non hpýder bel runan bpýrft um
5. *s*crı það ſpa fela fyrena feond man cýn
*ne*ſ atol anȝenȝea oft ȝefremede.
*h*eardra hýnða heorot ear dode ſınc
*fa*ȝe ſel ſpear tum nıhtum no be þone
ȝıſ ſtol ȝretan moſte maþðum for meto
10. de ne bıſ mýne pıſſe þ pæſ præc mıcel
pıne ſcýl dınȝa moðeſ brecða monıȝ oft
ȝeſæt rıce to rune ræd eahtedon bpæt
ſpıð ferhðum ſeleſt pære pıð fær ȝrýrū
toȝe frem manne. Þpılum bıe ȝehe
15. tou æt hrærȝ trafum pıȝ ſcorþunȝa
pordum bædon þ hım ȝaſt bona ȝeoce
ȝefre me de. pıð þeod þreaum ſpýlc pæſ
þeap býra. hæþenra hýht helle ȝemun
don ın mod ſefan metod hıe ne cuþon
20. dæda demend ne pıſtou hıe drıhteu ȝod.

133[a]. *ne hie* huru heofena helm herian *ne*
cuþon puldreſ paldend pa bið þæm ðe
ſceal þurh ſliðne nið ſaple heſcufa*n*
infýreſ fæþm frofre ne penan þihte ȝe
5. pendan þel bið þæm þe mot æfter deað
dæȝe drihten ſecean. ⁊ to fæder fæþmum
freoðo þilnian.

.III.

Ðaða mæl ceare maȝa healf deneſ ſinȝa
10. la ſeað ne mihte ſnotor hæleð þean on
pendan þæſ þ ȝe þin to ſþýð laþ ⁊ long ſum þe
onða leode hecom nyd þracu niþ ȝrim niht
bealþa mæſt þ fram ham ȝe frægn hiȝe la
ceſ þeȝn ȝod mid ȝeatum ȝrendleſ dæda
15. ſe þæſ moncýnneſ mæȝeneſ ſtrenȝeſt on
þæm dæȝe þýſſeſ hfeſ æþele ⁊ eacen het
him ýð hidan ȝodne ȝeȝýrþan cþæð he ȝuð
cýninȝ ofer ſþan rade ſecean þol de mær
ne þeoden þa him þæſ manna þearf ðone
20. sið fæt him ſnotere ceorlaſ lýt hþon loȝon.
133[b]. *peah* he him leof þære hþet ton hiȝe r*ofne*
hæl ſcea þe don hæfde ſe ȝoda ȝea ta leoda
*ce*m þan ȝecorone þara þe he cenoſte

findan mihte. XV. ſum ſund þudu ſohte
5. secȝ þiſade laȝu cræftiȝ mon land ȝemýr
cu fýrſt forð ȝe þât flota þæſ on ýðum.
bât under beorȝe beornaſ ȝearþe on
ſtefn ſtiȝon ſtreamaſ þundon ſund þið ſan
de ſecȝaſ hæron on bearm nacan beorhte
10. fræt þe ȝuð ſearo ȝeatolic ȝuman ut ſcu
fon peraſ on þil ſið þudu hundenne. ȝeþat
þa ofer þæȝ holm þinde ȝefýred flota fa
imi healſ fuȝlc ȝe licoſt oð þ ymb an tid
oþreſ doȝoreſ þunden ſtefna ȝeþaden hæfde
15. þ ða liðende land ȝeſapon brim clifu blican
beorȝaſ ſteape. ſide ſæ næſſaſ þa þæſ ſund
liden eoleteſ æt ende þanon up hraðe þe
dera leode onþanȝ ſtiȝon. ſæ þudu ſældon
sýrcan hrýſedon. ȝuð ȝeþædo ȝode þan
20. cedon þæſ þe him ýþlade eaðe þur don.

134ᵃ. *Ðа* of pealle ȝe ſeah peard ſcildinȝa ſe þe....
clifu healdan ſcolde beran ofer bolcan
beorhte randaȝ fyrd rearu fuȝ licu hine
fyr pyt bræc mod ȝe hyȝdum hpæt þa men
5. þæron. Lepat him þa to paroðe picȝe ridan
þeȝn hroð ȝareȝ þrym mum cpehte mæȝen
pudu mundum meþel pordum frægn. hpæt
ſyndon ȝe rearo hæbbendra byrnum pere
de þe þuȝ brontne ceol ofer laȝu ſtræte
10. lædan cpomon hider ofer holmaȝ le þæȝ
ende ræta æȝ pearde heold þe on land dena
laðra nænıȝ mid ſcip herȝe ſceðþan ne
meahte no her cuðlicor cuman on ȝunnon
lind hæbbende neȝe leafneȝ pord ȝuð
15. frem mendra ȝearpe ne piſſon maȝa ȝe
me du næfre ic maran ȝeſeah eorla ofer
eorþan ðonne iſ eoper ſum ſecȝ on ſearpum
niſ þ ſeld ȝuma pæpnum ȝepeorðad næfre
him hiſ plite leoȝe ænlic an ſyn nu
20. ic eoper ſceal frum cyn pitan ærȝe fyr
134ᵇ. *heon*an leaȝ ſcea peraȝ on land de*na*
*f*urþur feran nu ȝe feor buend mere
*h*ðende mine ȝe hyrað an fealdne ȝe
þoht oforſt iſ seleſt toȝe cyðanne
5. *h*panan eopre cyme ſyndon.

.IIII.

Dim ſe yldeſta ſſparode peroderȝ piſa
pord hord onleac peſynt ȝum cynnesȝ
ȝeata leode ſ hiȝe lacesȝ heorð ȝe neataȝ.
10. þæȝ min fæder folcum ȝe cyþed æþele
ord fruma ecȝþeop haten. ȝebad pintra
porn ærhe on peȝ hpurfe. ȝamol of ȝear
dum hine ȝear pe ȝeman pitena pel
hpylc pide ȝeond eorþan. pe þurh holdne
15. hine hlaford ~~hlaford~~ þinne ſunu healf
deneȝ secean cpomon leod ȝe byrȝean
pes þuuȝ lare na ȝod. habbað pe to þæm
mæran micel ærende deniȝa frean. ne
ſceal þær dyrne ſum peſan þæȝ ic
20. pene þu paſt ȝif hit iſ spa pe. ſoþlice

135ᵃ. ſeeȝan hýrdon þ mıd ſcýldınȝum ſceaðo
ıc nat hpýlc . deoȝol dæd hata deorcum
nıht um eapeð þurh eȝran un cuðne nıð
hýnðu ⁊ hra fýl ıc þæȝ hroð ȝar mæȝ þurh
5. rumne ſefan ræd ȝelæran . hu he frod ⁊
ȝod feond ofer ſpýðeþ ȝyf hım edpendan
æfre ſcol de . bea lupa bıſıȝu bot eft
cum an ⁊ þa cear pýlmaſ colran purðaþ
oððe aſýþðan earfoð þraȝe þrea nýd
10. þolað þen den þær punað on heah ſte de
huſa ſe leſt . peard maþelode ðær on pıcȝe
sæt om beht unforht æȝ hpæþreſ ſceal
ſcearp ſcýld pıȝa ȝeſcad pıtan por da
⁊ por ca ſeþe pel þenceð ıc þ ȝe hýre þæt
15. þıſ ıſ hold peorod frean ſcýl dınȝa ȝepıtaþ
forð beran pæpen ⁊ ȝe pædu ıc eop pıſıȝe
ſpýlce ıc maȝu þeȝnaſ mıne hate pıð
feonda ȝe hpone flotan eoperne . nıſ
týr pýd ne nacan on ſande arum heal
20. dan oþðæt eft býreð ofer laȝu ſtrea
135ᵇ. *mas* leofne mannan . pudu pun den halſ
to peder mearce ȝod frem mendra
ſpýlcum ȝıfeþe . bıð þ þone hılde ræſ
*h*âl ȝe dıȝeð . ȝepıton hım þaferan flota
5. *st*ılle bâd ſeomode onſole ſıd fæþmed
*sc*yp on ancre fæſ ⁊t eofor lıc ſcıo non
*o*fer hleor beran ȝe hro den ȝolde fah
⁊ fýr heard ferh pear de heold ȝuþ mod
ȝrummon ȝuman onetton ſıȝon æt
10. ſomne oþþ hý æltımbred . ȝeatolıc ⁊
ȝold fah onȝýton mıhton . þ pæſ fore
mærorſt fold buendum receda under
roderum on þæm ſe rıca bad . hıxte ſe
leoma ofer landa fela . hım þa hılde
15. deor of modıȝra torht ȝetæhte þæt
hıe hım to mıhton ȝeȝnum ȝanȝan
ȝuð beorna ſum pıcȝ ȝe pende ſord
æfter cpæð . mæl ıſ me to feran fæder
alpalda mıd ar ſtafum eop ıcȝe heal
20. de . ſıða ȝeſunde ıc to ſæ pılle pıð

136ᵃ. *w*rað perod pearde healdan.

.V.

Stræt pæȝ ſtan fah ſtiȝ piſode ȝumum
æt ȝædere ȝuð býrne ſcan heard
5. hond locen hriŋȝ iren ſcir ſoŋȝ in ſear
pum þa hie toſele furðum in hýra ȝrý
re ȝeat pum ȝanȝan cpomon ſetton
sæmeþe ſide ſcýldaſ rondaſ reȝn hearde
pið þæȝ recedeſ peal . buȝon þato bence
10. býrnan hriŋȝ don ȝuð ſearo ȝumena
ȝaraſ ſtodon ſæ man na ſearo ſamod
æt ȝædere æſc bolt ufan ȝræȝ pæſſe
iren þreat pæpnum ȝe pur þad þa ðær
plonc hæleð oret mecȝaſ æfter hæle
15. þum fræȝn . hpanon feriȝeað ȝe fæt
te ſcýldaſ ȝræȝe ſýrcan ȝ ȝrim helmaſ
here ſceafta heap ic eom hroð ȝareſ
âr ȝ om biht . ne ſeah ic el þeodiȝe þuſ
maniȝe men modiȝliceran . pen ic þ ȝefor
20. plenco nalleſ for præc piðum . ac for hiȝe
136ᵇ. *þrý*mmum hroð ȝar ſohton . him þa ellen
rof and ſparode planc pedcra leod . pord
æfter ſpræc . heard under helme peſýnt
hiȝe laceſ beod ȝe neataſ beopulf iſ
5 min nama pille ic aſecȝan ſunu healf
deneſ mærum þeodne min ærende .
aldre þinum ȝif he uſ ȝe unnan pile
þ pe hine ſpa ȝodne ȝretan moton .
pulfȝar maþelode þ pæȝ pendla leod
10. pæȝ hiſ mod ſefa manegum ȝecýðed .
piȝ ȝ piſ dom ic þæȝ pine deniȝa frean
ſcil diŋȝa frinan pille beaȝa brýt
tan . ſpa þu bena eart þeo den mær
ne ýmb þinne ſrð . ȝ þe þa ȝ ſpare
15. ædre ȝecýðan ðeme ſe ȝoda aȝifan
þenceð . hpearf þa hræd hice þær hroð
ȝar ſæt eald ȝ un hár mid hiſ eorla
ȝe driht . eode ellen rof þ he for eax
lum ȝeſtod deniȝa frcan cuþe he
20. duȝuðe þeap . pulfȝar maðelode

137ᵃ. to hiſ þine driht ne her ſýndon ȝefere
de feorran cumene ofer ȝeo feneſ he
ȝanȝ ȝeata leode þone ýldeſ tan ore*t*
mecȝaſ . beopulf nemnað hy henan
5. ſýnt þ hie þeoden min þið þe moton
pordum þrixlan noðu him þearne
ȝe teoh ðinra ȝeȝn cþida ȝlædman
hroð ȝar hý on þiȝ ȝe tapum þýrðe
þinc eað . eorla ȝe æhtlan huru ſe
10. aldor deah ſe þæm heaðo rincum
hider þiſa de.

.VI.

Þroð ȝar ma þe lode helm ſcýldinȝa
ic hine cuðe cniht peſende þæſ hiſ
15. ealdfæ der ecȝ þeo haten ðæm to hã
for ȝeaf hreþel ȝeata anȝan dohtor
iſ hiſ eaforan nu heard her cumen
ſohte holdne þine . ðonne ſæȝdon þ
sælþende þaðe ȝif ſceattaſ ȝeata
20. fýre don þýder to þance þ he . XXX
137ᵇ. *ȝeſ* manna mæȝen cræft on hiſ m*und*
ȝriþe heaþo roſ hæbbe hine haliȝ ȝod
for ar ſtafum uſ onſende to peſt denũ
þæſ ic pen hæbbe . þið ȝrendleſ ȝrýre
5. *ic* þæm ȝodan ſceal for hiſ mod þræ ce
madmaſ beodan . beoðu on oferte hât
in ȝan ſeon ſihbe ȝe driht ſamod æt
ȝædere . ȝeſaȝa him eac pordum þ hie
ſint þil cuman deniȝa leodum pord in
10. ne abead . eop het ſecȝan ſiȝe drihten
min aldor eaſt dena þ he eoper æþelu
can ⅂ ȝe him ſýndon ofer ſæ þýlmaſ
heard hicȝende hider þil cuman nuȝe
moton ȝanȝan in eoprum ȝuð ȝeata
15. þum under here ȝriman hroð ȝar ȝe
ſeon lætað hilde hord her on hidi(e)an
þudu þæl ſceaf taſ porda ȝeþinȝeſ
araſ þa ſe rica ýmb hine rinc ma
niȝ þrýðlic þeȝna heap ſume þær
20. bidon heaðo r.(ǽ)f heoldon ſþa him ſe

138ᵃ. *he*arda be bead . ꝑýredon æt ꝑomne *þa*
ꝑecꝗ ꝑꝑode un der heorotej hrof hea*rd*
under helme . þ he on heoðe ȝejtod . beo
pulf maðelode on bım býrne ꝑcan ꝑea*ro*
5. net ꝑeoped ꝑmıþej or þancum pæꝑ(ð) þu hro*ð*
ȝar hal ıc eom hıȝe lacej mæȝ ȝ maȝo
ðeȝn . hæbbe ıc mærða fela onȝunnen
on ȝeoȝoþe me pearð ȝrendlej þınȝ . on
mınre eþel týrf undýrne cuð ꝑecȝað
10. sæ hðend þ þæꝑ ꝑele ꝑtande reced ꝑelejta
rınca ȝe hpýlcum ıdel ȝ un nýt ꝑıððan
æfen leoht under heofenej hador be
holen peor þeð . þa me þ ȝelærdon leode
mıne þaꝑ el ej tan ꝑnotere ceorlaꝑ . þeo
15. den hroð ȝar þ ıc þe ꝑohte for þan hıe
mæȝenej cræft mıne cuþon . ꝑelfe ofer
ꝑapon ða ıc of ꝑearpum cꝑom . fah from
feondum þær ıc fife ȝeband ýðde eo
tena cýn ȝ on ýðum ꝑloȝ . nıceraꝑ
20. nıhtej nearo þearfe dreah þræc
138ᵇ. *wedere*a nıð pean ahꝑodon for ȝrand ȝ*ra*
mum ȝ nu þıð ȝrendel ꝑceal /þıð þā
aȝlæcan ana ȝe heȝan . ðınȝ þıð þýrꝑe .
ic *þ*enuða breȝo beorht dena bıddan þıllc
5. *eo*dor ꝑcýl dınȝa anre bene . þ ðu me
ne for þýr ne þıȝen dra hleo freo þıne
folca nu ıc þuꝑ feor ran com þ ıe mote
ana mınra eorla ȝe drýht . ȝ þej hear
da heap heorot fælꝑıan hæbbe ıc eac
10. ȝeahꝑod þ ꝑe æȝlæca for hıꝑ pon hýdum
pæpna ne rec ceð . ıc þ þonne for hıcȝe
ꝑpa me hıȝelac ꝑıe mın mon drıhten
modej blıðe . þ ıc ꝑpeord bere oþðe ꝑıdne
ꝑcýld ȝeolo rand to ȝuþe . ac ıc mıd
15. ȝrape ꝑceal fon þıð . feonde ȝ ýmb
feorb ꝑacan lað þıð laþum ðær ȝelý
fan ꝑceal drýbtnej dome ꝑe þe bıne
deað nımeð . þen ıc þ he þıllc ȝıf be
ꝑcal dan mot ın þæm ȝuð ꝑele ȝeo
20. tena leode etan unforhte ꝑꝑa be

139ᵃ. oft dýde mæȝen hreð manna na*þu*
min ne þearft hafalan hýdan ac he
me habban þile deore fahne ȝif mec
deað nimeð. þýreð blodiȝ pæl býrȝean
5. þenceð eteð anȝenȝa un murnlice
mear cað mor hopu noðu ýmb mineþ
ne þearft licep feorme lenȝ þorȝi
an. On þend hiȝe lace ȝif mec hild
nime beadu þeruda betýt þ mine breoþt
10. pereð hræȝla þeleþt þ iþ hræd lan laf
pelandeþ ȝe peorc ȝæð apýrd þpa bio þcel.

.VII.

Þroð ȝar maþelode helm þcýldinȝa
fere fýhtum þupine min beopulf. ⁊
15. for ar þtafum uþ ic þohtept ȝe þloh
þin fæder fæhðe mæþte. pearþ he
hea þo lafe to hand bonan mid þilfinȝū
ða hine ȝara cýn for here broȝan
habban nemihte. þanon heȝe þohte
20. Suð dena folc ofer ýða ȝe pealc ar
139ᵇ *scyl*dinȝa ða ic furþum peold folce de
minȝa ⁊ on ȝeo ȝoðe heold ȝim me rice
bord burh hæleþa. ða pæþ here ȝar
dead min ýldra mæȝ unlifiȝende bearn
5. *h*ealfdeneþ. þe pæþ betera ðon ic þiððan
þa fæhðe feo þinȝode. þende ic þýlfinȝū
ofer pæterep hrýcȝ ealde madmaþ he
me aþaþ þpor. Sorh iþ me to þecȝanne
on þefan minum ȝume na ænȝum hpæt
10. me ȝrendel hafað. býnðo on heorote
mid hiþ hete þancum fær niða ȝefremed
iþ min flet perod piȝ heap ȝepanod bie
þýrd for þpeop on ȝrendleþ ȝrýre ȝod
eaþe mæȝ þone dol(l) þc[e]aðan dæ da ȝe
15. tpæfan. Ful oft ȝebeotedon beore
druncne ofer ealo pæȝe oret mecȝaþ
þ hie in beorþele bidan pol don ȝrend
leþ ȝuþe mid ȝrýrum ecȝa ðon pæþ
þeoþ medo / beal on morȝen tid driht
20. sele dreor fab þon dæȝ lixte. eal

140ª. benc þelu blode beȝtýmed beall heor*u*
dreore ahte ıc holdra þý læȝ deorre
duȝuðe þe þa deað for nam ȝıte nu t*o*
ȝýmle ⁊ on ȝæl meoto ȝıȝe breð ȝecȝū
5. ȝþa þın ȝefa hþette. þa þæȝ ȝeat
mæcȝum ȝeador æt ȝomne on beor
ȝele benc ȝerýmed þær ȝþıð ferhþe
sıttan eodon þrýðum dealle þeȝn
nýtte be heold ȝe þe on handa bær
10. hroden ealo þæȝe ȝcencte ȝcır ȝered
Scop hþılum ȝanȝ hador on heo rote
þær þæȝ hæleða dream duȝuð un lýtel
dena ⁊ þe dera.

.VIII.

15. ÞVNferð maþelode ecȝlafeȝ be
arn þe æt fotum ȝæt frean ȝcýldı
nȝa. on band beadu rune þæȝ hım
beo pulfeȝ ȝıð mod ȝeȝ mere faran
mıcel æf þunca. for þon þe be ne
20. uþe þ ænıȝ oðer man æfre
140ᵇ. mærða þon ına mıddan ȝeardeȝ ȝe
hedde under beofenum þōn he ȝýlfa
eart þu ȝe beo pulf ȝe þe þıð brecan
punne on ȝıdne ȝæ ýmb ȝund flıte
5. ðær ȝıt for plence þada cun ne don
⁊ for dol ȝılþe on deop þæter aldrū
neþdon ne ınc ænıȝ mon ne leof
ne lað be lean mıbte ȝorb fullne
ȝıð þa ȝıt on ȝund reon. þær ȝıt ea
10. ȝor ȝtream ear mum þebton mæ
ton mere ȝtræ ta mundum bruȝ
don ȝlı don ofer ȝar ȝecȝ ȝeofon ýþū
þeol þınt rýȝ þýlm ȝıt on þætereȝ æbt
seofon nıht ȝpuncon he þe æt ȝunde
15. ofer flat. bæfde mare mæȝen þa
hıne on morȝen tıd on hea þo ræmeȝ
bolm up æt bær. ðonon heȝe ȝohte
ȝpæȝ ne .Ꝁ. leof bıȝ leodum lond
brondınȝa freoðo burh fæȝere
20. þær he folc abte burh ⁊ beaȝaȝ

141ᵃ. beot eal þıð þe ſunu beanſtaneſ ſoðe
ȝe læſte. ðōū pene ıc to þe þýrſan ȝe
þınȝea ðeah þu heaðo ræſa ȝe hþær
dohte ȝrımre ȝuðe ȝıf þu ȝrendles
5. dearſt nıht lonȝne fýrſt ne an hıdan
beo pulf maþelode bearn ecȝþeopeſ
hþæt þu porn fela þıne mın hun ferð
heore druncen ýmh brecan ſpræce
ræȝ deſt from hıſ ſıðe ſoð ıc talıȝe
10. þ ıc mere ſtrenȝo maran ahte ear
feþo on ýþum ðonne ænıȝ oþer man.
pıt þ ȝe cpædon cnıht peſende ſ ȝe
beo te don pæron heȝen þaȝıt oūȝeo ȝoð
feore þ pıt on ȝár ſecȝ ut aldrum
15. neð don ſ þ ȝe æfndon ſpa. hæf don ſpurd
nacod þapıt on ſund reon heard on
handa pıt unc þıð hron fixaſ perıan
þohton. no he þıht fram me flod ýþū
feor fleotan meahte hra þor on hol
20. me no ıc fram hım polde. ða pıt æt
141ᵇ. somne on ſæ̂ pæron fıf nıhta fýrſt
oþ þ unc flod to draf pado pea ll ende
pe dera ceal doſt nıpende nıht. ſ norþan
wınd hcaðo ȝrım ſhpearf hreo pæron
5. yþa pæſ mere fixa mod on hrered. þær
me þıð laðum lıc ſýrce mın heard hond
locen helpe ȝe freme de bea do hræȝl
hro den on hreoſtum læȝ ȝolde ȝe ȝýr
ped meto ȝrunde teah fah feond ſcaða
10. fæſte hæf de. ȝrım on ȝrape (heaþo ræſ)
hpæþre me ȝýfe þe pearð þ ıc aȝlæcan
orde ȝeræhte hıl de hılle heaþo ræſ
for nam mıhtıȝ mere deor þurh mıne

.VIIII. {hand

15. Ðpa mec ȝe lome lað ȝe teo nan þreate
don þearle ıc hım þeno de deor an ſpeor
de ſpa hıt ȝe defe pæſ næſ hıe ðære
fýlle ȝe fean hæfdon man for dædlan
þ hıe me þeȝon ſýmhel ýmb ſæton ſæ̂
20. ȝrunde neab. ac on mer ȝen ne mecū

142a. punde be ýð late uppe lægon ſpeo . . .
aſpefede þ ſýð þan na ýmh hrontne
ford hrim liðende lade ne let ton leoht
eaſtan com beorht heacen go deſ hrimu
5. ſpaþredon þ ic ſæ næſſaſ ge ſeon mihte
pindige peallaſ þýrd oft nereð unfægne
eorl þonne hiſ ellen deah . hpæþere mege
sælde þ ic mid ſpeorde of ſloh nicerafſ
nigene no ic on niht ge frægn under heo
10. foneſ hpealf heardran feohtan ne on eg
ſtreamum earmran mannon . hpaþere
ic fara feng feore ge dig de ſi þeſ perig
ðamec ſæ oþ hær flod æfter far oðe on
fin na land . pudu peallen du no ic piht frā
15. þe ſpýlcra ſearo niða ſecgan hýrde
billa hrogan hreca næfre git æt heaðo
lace . nege hpæ þer incer ſpa deorlice
dæd ge fremede fagum ſpeor dum noic
þæſ gýlpe þeah ðu þinum broð rum to
20. banan þur de heafod mægum þæſ þu in
142b. *helle* ſcealt þerhðo dreo gan þeah þin
wit duge . ſecge ic þeto ſoðe ſunu ecg
*la*feſ þ næfre gre del ſpa fela giýra
gefreme de atol ægläca eal d re
5. þinum hýnðo on heo rote gif þin hige
pære ſefa ſpa ſearo grim ſpa þu ſelf
talaſt . ac he hafað on funden . þ he
þa fæhðe ne þearf atole ecg þræce
eoper leode ſpiðe on ſit tan ſige
10. ſcýl dinga nýmeð nýd hadc næ negū
arað . leode denga ac he luſt pigeð
ſpef eð ond ſendeþ . ſecce ne peneþ
to gar denum ac ic him geata ſceal
eafoð ſ ellen un geara nu guþe ge
15. heodan . gæþ eſ ſe þe môt . to me do
modig ſiþþan morgen leoht ofer
ýlda bearn oþreſ dogoreſ ſunne
ſpegl pered ſuþan ſcineð . þa pæſ
on ſalum ſincefſ brýtta gamol
20. feax ſ guð rof geoce ge lýfde

143a. brezo beorht dena ȝe hýrde on *beo*
pulfe fol ceȝ hýrde fæȝt rædne
ȝe þoht ðær pæȝ hæ le þa hleahtor
hlýn ȝpýn ȝode pord pæron pýnȝume
5. eode pealh þeoþ forð cpen hroð ȝareȝ
cýnna ȝemýndiȝ ȝrette ȝold hro
den ȝuman on healle. ȝ þa freolıc
pıf ful ȝe ȝealde æreȝt eaȝt dena
eþel pearde bæd hıne blıðne æt þære
10. beor þeȝe leodum leofne he on luȝt
ȝe þeah ȝýmbel ȝ ȝe le ful ȝıȝe rof
kýnınȝ ýmb eode þa ıdeȝ helmınȝa
duȝu þe ȝ ȝeo ȝoþe dæl æȝhpýlc ne
ȝınc fato ȝealde oþþ ȝæl alamp þæt
15. hıo beopulfe beaȝ hroden cpen mode
ȝe þunȝen medo ful æt bær. ȝrette
ȝea ta leod ȝode þancode pıȝ fæȝt
por dum þæȝ ðe hıre ȝe pılla ȝelamp
þ heo on ænıȝne eorl ȝelýfde fýrena
20. frofre he þ ful ȝe þeah. pæl reop pıȝa
113b *æt* *w*ealhþeon. ȝ þa ȝýddode ȝuþe ȝefyȝ*ed*
beopulf maþelode bearn ecȝ þeopeȝ. ıc þæt
hoȝode þa ıc on holm ȝe ȝtah. ȝæ bat ȝe
*s*æt mıd mınra ȝecȝa ȝe drıht þ ıc anunȝa
5. *e*opra leoda pıllan ȝe porhte oþðe on pæl
*c*runȝe. feond ȝrapum fæȝt ıcȝe frem
man ȝceal eor lıc ellen oþðe ende dæȝ on
þıȝȝe meodu healle mınne ȝe bıdan. ðam pıfe
þa pord pel lıcodon ȝılp cpıde ȝeateȝ eo de
10. ȝold hroden. freo lıcu folc cpen to hıre
frean ȝıttan. Þa pæȝ eft ȝþa ær ınne on
healle þrýð pord ȝþrecen ðeod on ȝæl um ȝıȝe
folca ȝþeȝ oþþ ȝem nınȝa ȝunu healf deneȝ
ȝecean polde æfen ræȝte. pıȝte þæm ahlæcan
15. to þæm heah ȝele hılde ȝe þınged. ȝıððan hıe
sunnan leoht ȝe ȝeon meahton oþðe nı
pende nıht ofer ealle ȝcadu helma ȝe
ȝceapu ȝcrıðan cpoman pan under polcnū
perod eall araȝ. ȝret te þa ȝuma oþerne
20. hroð ȝar beo pulf ȝ hım hæl abead. pın ærneȝ

144ª. ȝepeald ⁊ þ̄ þord acþæð. Næfre ıc æneȝū
men ær alȳfde ſıþðan ıc hond ⁊ rond heb
þan mıhte ðrȳþ ærn dena buton þe nuða
hafa nu ⁊ ȝe heald huſa ſeleſt ȝe mȳne
5. mærþo mæȝen ellen cȳð paca þıð praþum.
ne bıð þe þılna ȝåd ȝıf þu þ̄ ellen þeorc aldre

.X. { ȝe dıȝeſt

ÐA hım hroþ ȝar ȝepat mıd hıſ hæ
leþa ȝe drȳht eodur ſcȳldınȝa ut
10. of healle þol de þıȝ fruma þealh þeo ſe
can cþen to ȝe beddan hæfde kȳnınȝ
þuldor ȝrendle to ȝeaneſ ſþa ȝuman
ȝe frunȝon ſele þeard aſeted ſundor nȳt
te þe heold ȳmb aldor dena eoton þeard
15. abead huru ȝeata leod ȝeorne trupode
modȝan mæȝneſ metodeſ hȳldo. ða he hī
of dȳde ıſern bȳrnan helm of hafe lan
ſcalde hıſ hyrſted ſþeord ırena cȳſt om
bıht þeȝue ⁊ ȝe heal dan het hıldc ȝeatþe
20. ȝe ſþræc þa ſe ȝoda ȝȳlþ þorda ſum. beoþulf
144ᵇ ȝeata ær he on bed ſtıȝe no ıc me an
here þæſmun hnaȝran talıȝe ȝuþ ȝe
þeorca þon ne ȝrendel hıne for þan ıc
hıne ſþeorde ſþebban nelle aldre be neo
5. tan þeah ıc eal mæȝe nåt he þara ȝoda
þ̄ he me onȝean ſlea rand ȝe heape þeah
ðe he rof ſıe nıþ ȝe þeorca ac þıt on nıht
ſculon. ſecȝe ofer ſıttan ȝıf het ȝe
secean dear. þıȝ ofer þæþen ⁊ ſıþðan þıtıȝ
10. ȝod on ſþa hþæþerehond halıȝ drȳhten mær
ðo deme ſþa hım ȝe met þınce. hȳlde
hıne þa heaþo deor hleor bolſter on
fenȝ eorleſ and þlıtan ⁊ hıne ȳmb monıȝ
ſnellhc ſæ rınc ſele reſte ȝe beah. nænıȝ
15. heora þohte þ̄ he þanon ſcolde eft eard
lufan æfre ȝe ſecean folc oþðe freo burh
þær he afeded þæſ. ac hıe hæfdon ȝefrunen
þ̄ hıe ærto fela mıcleſ ın þæm þın ſele
þæl deað fornam denıȝea leode ac hım
20. drȳhten for ȝeaf þıȝ ſþeda ȝe þıofu.

145a. pedera leo dum frofor ⁊ ful*tum* þ *hie*
feond heora ðurh anej cræft ealle
ofer comon sel fej mihtum joð ıj ȝe cy
þed þ mihtıȝ ȝod manna cynnej peold *ride*
5. ferhð com on panre nıht jcrıðan jc*ea*
du ȝenȝa jceo tend jpæfon þa þ horn
reced heal dan jcoldon. ealle buton anu*m*
þ pæj yldum cuþ þ hıe ne mojte þa meto*d*
nolde. je jýn jcaþa under jcea du hreȝ
10. dan. ac he pæccende praþum on andan
bad bolȝen mod beadpa ȝe þınȝes.

.XI.

Ða com of more under mıjt hleoþum ȝre
ndel ȝonȝan ȝodej ýrre bær mýnte
15. je man jcaða manna cýnnej jumne h*e*
jýrpan ınjele þam hean pod under *polc*
num to þæj þe he pın reced ȝold jele ȝum*e*
na ȝearpojt pıjje. fæt tum fahne ne
pæj þæt forma jrð þ he hroþȝarej hā
20. ȝe johte. næfre he on aldor daȝum ær
145b. *ne* sıþðan hear dran hæle heal ðeȝnaj
fand com þa torecede rınc jrðıan drea
mum bedæled duru jona (j)on arn fýr
*ben*dum fæjt jýþðan he hıre folmum
5. hra(m̄). On hræd þa bealo hýdıȝ ða
. . . bolȝen pæj recedej muþan raþe
æfter þon on faȝne flor feond tred
dode eode ýrre mod hım of eaȝum jtod
lıȝȝe ȝelıcojt leoht unfæȝer ȝejeah he
10. ınrecede rınca manıȝe jpefan jıbbe
ȝe drıht samod æt ȝædere maȝo rın
ca heap þa hıj mod ahloȝ. mýnte þæt
heȝe dælde ær þon dæȝ cpome. atol
aȝlæca anra ȝe hpýlcej hıf prð hıce þa
15. hım alum pen pæj pıjt fýllo pen ne pæj
þ *w*yrd þa ȝen. þ he ma mojte manna
cýnnej ðıcȝean ofer þa nıht þrýð jpyð
be heold mæȝ hıȝe lacej hu je man
jcaða under fær ȝrıpum ȝefaran pol
20. de. ne þ je aȝlæca ýldan þohte ac heȝe

146ᵃ. fenȝ hraðe for man ſiðe ſlæpendne
rinc ſlat un pearnum hât han locan hlod
edrum dranc ſýn ſnædum ſpealh ſona
hæfde un lýfiȝendeſ eal ȝe feormod. fet
5. ⁊ folma forð near æt ſtop nam þa mid han
da hiȝe þihtiȝne rinc onræſte (.....)
ræhte on ȝean. feond mid folme he on
fenȝ hraþe inpit þancũ ⁊ þið earm ȝe
ſæt ſona þ onfunde fýrena hýrde þ he
10. ne met te middan ȝear deſ eor þan ſceat
ta on el ran men mund ȝripe maran
he on mode pearð forht on forhðe no þý
ær fram meahte hýȝe ſæſ him hin fuſ
polde on heolſter fleon ſecan deofla
15. ȝe dræȝ ne þæſ hi(m) drohtoð þær ſpýlce
he on ealder daȝum ær ȝe met te. ȝe
munde þaſc ȝoda mæȝ hiȝe laceſ æfen
ſpræce up lanȝ aſtod ⁊ him fæſte þið
fenȝ finȝraſ hurſton eoten þæſ ut
20. peard eorl furþur ſtop mýnte ſe mæra.
146ᵇ. ..*ær* he meahte ſpa. þidre ȝe þind*an*
⁊ *on* peȝ þanon fleon on fen hopu piſte
hiſ finȝra ȝepeald onȝrameſ ȝra pum
þ he þæſ ȝeocor þið þ ſe hearm ſca
5. *ð*a to heorute ateah. drýht ſele
*dy*nede denũ eallum pearð ceaſter hu
*e*ndum cenra ȝe hpýlcum eorlum ealu
*s*cerpen ýrre þæron heȝen. reþe ren
pear daſ reced hlýnſode þapæſ pundor
10. micel þ ſe þin ſele. þið hæfde heaþo
dcorum þæt he on hruſan ne feol fæȝer
fold hold ac he þæſ fæſte þæſ. innan ⁊
utan iren bendum ſearo þoncum heſmi
þod þær fram ſýlle âheaȝ. medu henc
15. monig mine ȝefræȝe ȝolde ȝereȝnad
þær þa ȝraman punnon þæſ ne pendon
ær pitan ſcýldinȝa þ hit amid ȝemete
manna ænig. het hic ⁊ hân faȝ to hre
can meahte hiſtum tolucan nýmþe
20. hiȝeſ fæþm ſpulȝe on ſpaþule ſpeȝ

147[a] up ajtaȝ . nıpe ȝeneahhe norð denū ſto*d*
atehc eȝeſa anra ȝe hpylcum þara þe
of pealle pop ȝe hýr don . ȝryre leoð ȝ*a*
lan ȝodeſ ⁊ ſacan ſıȝe leaſ ne ſanȝ *sar*
5. panıȝean . helle hæfton heold hıne *to*
fæſte ſeþe manna pæſ mæȝe ne ſtre*n*
ȝeſt on þæm dæȝe þýſſeſ lıfeſ.

.XII.

Nolde eorla hleo ænıȝe þınȝa þonc
10. cpealm cuman cpıcne forlætan . ne
hıſ lıf daȝaſ leoda ænȝum nýtte
tealde þær ȝe nehoſt brægd eorl beo
pul feſ ealde lafe polde frea drıht
neſ feorh (elȝıan) ealȝıan mæreſ þeod
15. neſ ðær hıe meahton ſſa . hıe þ ne pıſton
þa hıe ȝe pın druȝon heard hıcȝende
hılde mecȝaſ . ⁊ on healfa ȝe hpone hea
pan þohton ſaple recan þone ſýn ſcaðan .
ænıȝ ofer eorþan ırenna cýſt ȝuð bıl
20. la nan ȝretan nolde . ac he ſıȝe pæpnū

147[b]. *f*or ſſoren hæfde ecȝa ȝe hpýlſe ſcolde
hıſ aldor ȝe dal on ðæm dæȝe þýſ ſeſ
lıfeſ earm hıc purðan ⁊ ſe ellor ȝaſt
*on f*eonda ȝe peald feor ſıðıan . ða þæt
5. *on* funde ſe þe fela æror modeſ mýrðe
*m*anna cýnne fýrene ȝefreme de . he
*f*aȝ pıð ȝod þ hım ſe hıc homa lærtan
*n*olde ac hıne ſe modeȝa . mæȝ hýȝe la
*c*eſ hæfde be honda pæſ ȝe hpæ þer oðrum
10. hfıȝende lað hıc ſar ȝc bad atol æȝlæca
hım on eaxle pearð ſýn dolh ſſeotol ſeo
nope onſſrunȝon burſton ban locan
beo pulfe pearð ȝuð hreð ȝýfeþe ſcolde
ȝrendel þonan fcorh ſeoc fleon under
15. fen hleoðu ſecean pýn leaſ þıc pıſte þe
ȝeornor þ hıſ aldreſ pæſ ende ȝe ȝonȝen .
doȝera dæȝ rım denum eallum pearð æfter
þam pæl ræſe pılla ȝe lumpen . hæfde þa ȝe
fælſod ſe þe ær feor ran com ſnotor ⁊
20. ſſýð ferhð ſele hroð ȝareſ ȝe nered pıð

148a. niðe niht peorce ȝe feh ellen mær þum
hæf de earf denum ȝeat mecȝa leod ȝilp
ȝe læfted. Spýlce on cýþðe ealle ȝebette
in þid forȝe þe hie ær druȝon ⁊ for prea
5. nýdum þohan fcoldon torn unlýtel
þ fæf tacen fpeo tol fýþðan hilde deor
hond aleȝde earm ⁊ eaxle þær fæf eal
ȝea dor ȝrendlef ȝrape under ȝeapne hr..

.XIII.

10. ÐA fæf on morȝen mine ȝe fræȝe ýmh
þa ȝif healle ȝuð rinc moniȝ fer don
folc toȝan feor ran ⁊ nean ȝeond þid
feȝaf fundor fceapian lafef lafaf
no hif lif ȝe dal farlic þuhte fecȝa
15. æneȝum þara þe tir leafef trode
fceapode hu he periȝ mod on fcȝ þanon
niða ofer cumen on nicera mere fæȝe
⁊ ȝe flýmed feorh lafaf hær ðær
fæf on blode. brim peallende atol ýða
20. ȝe fpinȝ eal ȝe menȝed. hat on heolfre
148b. *heo*ro dreore feol deað fæȝe deoȝ. riðdau
*d*reama leaf. in fen freoðo feorh aleȝde.
*hæ*pene faple þær him hel on fenȝ. þanon
eft ȝepiton eald ȝe riðaf fpýlce ȝeonȝ
5. *mani*ȝ of ȝomen paþe fram mere modȝe
*m*earum ridan beor naf on hlanc um ðær
*w*æf heo pulfef mærðo mæned moniȝ oft
ȝe cpæð þæt te fuð ne norð he fæm tpeo
*n*um ofer eormen ȝrund oþer nænig un
10. *d*er fpeȝlef beȝonȝ felra nære rond hæb
hendra ricef pýrðra. ne hie huru þine
driht þiht ne loȝon ȝlædne hroð ȝar
ac þ fæf ȝod cýninȝ. Þpilum heaþo rofe
hleapan leton on ȝe flit faran feal þe
15. mearaf ðær him fold peȝaf fæȝere þuh
ton cýftum cuð(r)e hpilum cýninȝef
þeȝn ȝuma ȝilp hlæden ȝidda ȝemýndiȝ
seðe eal fela eald ȝefeȝena porn ȝe
munde pord oþer fand foðe ȝe bunden
20. fecȝ eft onȝan fið heo pulfef fnýttrum

149a. ſtýrian ⁊ on ſped precan ſpel ȝe rade
por dum prixlan pel hpýlc ȝe cpæð þæt he
fram ſiȝe munde ſecȝan hýrde ellen *dæ*
dum un cuþeſ fela pæl ſinȝeſ ȝe pin *pide*
5. riðaſ þara þe ȝumena bearn ȝear pe *ne*
piſton. fæhðe ⁊ fýrenẽ buton ſitela *mid*
hine þonne he ſpulceſ hpæt ſecȝan pol*de*
eam hiſ neſan ſpa hie apæron æt niða ȝe
hpam nýd ȝeſteallan. Þæſdon eal fela
10. eotena cýnneſ ſpeordum ȝe ræȝed ſiȝe
munde ȝe ſpronȝ æſter deað dæȝe dom
un lytel. Sýþðan piȝeſ heard pýrm acpeal
de hordeſ hýrde he under harne ſtan
æþe linȝeſ bearn ana ȝe neðde frecne
15. dæde ne pæſ him ſitela mid. hpæþre
him ȝeſælde ðæt þ ſpurd þurh pod præt
hine pýrm þ hit on pealle æt ſtod drýht
hi ircn draca morðre ſpealt. hæfde
aȝlæca elne ȝe ȝonȝen þ be beah hor
20. deſ brucan moſte (.....) ſelfeſ dome
149b. ſæ bat ȝe hleod bær on bear ſciſeſ beo
rhte fræt þa pælſeſ eafera pýrm hât
*ȝe*mealt. Se pæſ preccena pide mæroſt
*of*er per þeode piȝendra hleo ellen dædū
5. *he* þæſ ær onðah riððan her e modeſ hild
*sw*eðrode earfoð ⁊ ellen he mid eo tenum
*w*earð on feonda ȝe peald forð for lacen
*s*nude for ſended hine ſorh pýlmaſ leme
de to lanȝe he hiſ leodum pearð eallū
10. æþellinȝum to aldor ceare. Spýlce oft
be mearn ærran mælum ſpið ferbþeſ
rið ſnotor ceorl moniȝ ſeþe him bealpa
tobote ȝe lýfde þ þ ðeodneſ bearn ȝe
þeon ſcolde fæder æþelum on fon folc
15. ȝe healdan bord ⁊ hleo burh hæleþa rice
.ꝏ. ſcýldinȝa he þær eallum pearð mæȝ
hiȝe laceſ manna cýnne freondum ȝe
fæȝra hine fýren on pod. hpilum fli
tende fealpe ſtræte mearum mæton
20. ða pæſ morȝen leoht ſcofen ⁊ ſcýnded

150ª. eode ſceale monig ſpið hiczende to ſele
þam hean ſearo pundor ſeon ſpýlee *ſelf*
eýnnig of brýd bure beah borda *peard*
trýddode tir fæſt. zetrume micle
5. eýſtum ze cýþed ⁊ hiſ eſen mid him medo
ſtig ze mæt mæzþa hoſe.

.XIIII.

Þroð zar maþelode he to healle zeonz
ſtod on ſtapole zeſeah ſteapne hroſ
10. zolde fahne ⁊ zrendleſ hond. ðirſe an
ſýne alpealdan þane lunzre ze himpe
fela ic laþeſ ze bad zrýnna æt zrendle
amæz zod þýrean punder æfter pundre
puldreſ hýrde. ðæt þæſ unzeara þæt ic
15. ænigra me peana ne pende to pidan
feore bote ze bidan þonnc blode fah
buſa releſt heoro dreoriz ſtod pea
pid ſcoſen pitena zc hpýlcne. ðara
þene pendon þ bie *p*ide ferhð leoda
20. land ze peore laþum be peredon.
150ᵇ. ſcuccum ⁊ ſemmum nu ſeealc hafað þurh
drihtneſ miht dæd ze fremede. ðe pe ealle
ær ne meahton ſnýttrum beſýrpan hpæt
*þ secz*an mæz efne ſpa hpýle mæzþa ſpa
*þ*one mazan eende. æfter zum cýnnū zýf
*h*eo zýt ſýfað þ hýre eald metod eſte pære.
*b*earn zeþýrdo nu ic beopulf þec ſeez betſta
me for ſunu pýlle freozan on ferhþc beald
forð tela. nipe ſibbe. ne bið þe ænigre zad
10. porolde pilna þe ie ze peald hæbbe ful
oft ic for læſ san lean teob hode hord
peorþunze hnahran rince ſæmran æt
ſæece þu þe ſelf bafaſt. dæ dum zefremed
þ. þin ſýfað apa to aldre alpalda þec zode
15. for zýl de ſpa bc nu zýt dýde. beopulf
maþelode bearn ecþeopeſ pe þ ellen peorc
eſtum miclum feohtan fremedon frecne
ze neð don. eafoð uncuþeſ uþe ie ſpiþor þ
ðu hine ſelfne zeſeon moſte feond on
20. frætepum fýl periznc. ie him hrædlice

151ª. heardan clam mū on pæl bedde priþan
þohte þ he for hand ȝripe minum ſcolde
hiȝean hif býriȝ butan hiſ hic ſpice . ic
hine ne mihte þa metod nolde ȝanȝeſ
5. ȝe tpæman no ic him þæſ ȝeorne æt
fealh feorh ȝe mið lan þæſ to fore mihtiȝ
feond on feþe hpæþere he hiſ folme for
let to hif praþe laſt peardian earm . ⁊ eax
le no þær æniȝe ſpa þeah fea ſceaft ȝu
10. ma frofre ȝe bohte . no þý leniȝ leofaþ
lað ȝe teo na ſýnnum ȝe ſpenced ac hýne
ſar hafað in mid ȝripe nearpe befonȝen
bal pon bendum ðær abidan ſceal maȝa
mane fah miclan domeſ hu him ſcir me
15. tod ſcrifan pille . ða þæſ ſpiȝra ſecȝ ſunu
eclafeſ on ȝýlp ſpræce ȝuð ȝe peorca ſiþ
ðan æþelinȝaſ eorleſ cræfte ofer hean
ne hrof hand ſcea þe don feondeſ finȝraſ
foran æȝ hþýlc þæſ ſteda næȝla ȝe hþýlc
20. ſtýle ȝe licoſt hæ þeneſ hand ſporu hilde
151ᵇ. hilde rinceſ eȝl un heoru æȝ hþylc ȝe cpæð
þ him heardra nan hriman polde iren ær
ȝod þ ðæſ ah læcan blodȝe beadu folme
onberan polde. .XV.
5. ÐA þæſ haten hreþe heort innan peard
folmum ȝefræt pod fela þæra þæſ pera
⁊ pifa þe þ pin reced ȝeſt ſele ȝýre don
ȝold faȝ ſcinon þeb æfter paȝum pundor
ſiona fela ſecȝa ȝe hþýlcum þara þe
10. on ſpýlc ſtarað . þæſ þ beorhte bold to
brocen ſpiðe eal inue peard iren bendū
fæſt heorraſ to hlidene hrof ana ȝe
næſ eallef anſund þeſe aȝlæca fýren
dæ dum faȝ on fleam ȝe pand aldreſ or
15. þena no þ ýðe býð to be fleonne frem
me ſe þe pille . ac ȝe ſacan ſceal ſapl
berendra nýde ȝe nýdde niþða bear
na ȝrund buendra ȝear þe ſtope . þær
hiſ hic homa leȝer bedde fæſt . Spefeþ
20. æfter ſýmle þa þæſ sæl ⁊ mæl þ to heallo

152a. ȝanȝ healf deneȝ sunu polde ȝelf cýnnȝ
ȝýmbel þicȝan neȝe fræȝen ic þa mæȝþe
maran peorode ýmb hýra ȝinc ȝýfan ȝel
ȝebæran. buȝon þa to bence blæd *aȝan*
5. de fýlle ȝefæȝon fæȝere ȝe þæȝon *me*
do ful manic maȝaȝ þara ȝþiþ hicȝen*de*
on ȝele þam hean hroðȝar ȝ hro þulf. *heo*
rot innan þæȝ freondū afýlled nalleȝ *facen*
stafaȝ þeod ȝcýldinȝaȝ þenden freme d*on*
10. forȝeaf þa beopulfe brand healfden*es*
Seȝen ȝýldenne ȝiȝoreȝ to leane hrod*en*
hilte cumbor helm ȝ býrnan mære mad
þū ȝþeord manige ȝeȝapon. be foran be*orn*
beran beo pulf ȝe þah ful on flette. no *he*
15. þære feoh ȝýfte for ȝcotenum ȝcami*ȝan*
ðorfte neȝe fræȝn ic freond licor feo*per*
madmaȝ ȝolde ȝe ȝýrede ȝum manna
fela in ealo bence oðrum ȝe ȝellan. ýmb
þæȝ helmeȝ hrof heafod beorȝe þirum
20. be punden palan utan heold þæt him fela
152b. *laf* frecne ne meahton ȝcur heard ȝceþ
ðan þōn ȝcyld freca onȝean ȝramum
*ȝan*ȝan ȝcolde. Þeht ða eorla hleo eah
ta mearaȝ fæted hleore on flet teon.
5. *in* under eoderaȝ þara anum ȝtod ȝadol
*s*earpum fah ȝince ȝe purþad þæt þæȝ
*h*ilde. ȝetl beah cýninȝeȝ ðoñ ȝþeorda
ȝe lac ȝunu healf deneȝ ef nan polde
næfre on ore læȝ þid cuþeȝ þiȝ ðon ne
10. palu feollon. ȝ ða beopulfe beȝa ȝe hþæþ
reȝ eodor inȝ þina onpeald ȝc teah. þic
ȝa ȝ þæpna het hine pel brucan. ȝþa
man lice mære þeoden hord peard hæle
þa heaþo ræȝaȝ ȝeald mearum ȝ mad
15. mum Spa hý næfre man lýhð ȝe þe
ȝecȝan þile ȝoð æfter rihte.

.XVI.

ÐA ȝýt æȝhþýl cum eorla drihten þara
þe mid beopulfe brim leade. teah on þæ
20. re medu bence maþðum ȝe ȝealde ýr

153a. fe lafe ⁊ þone ænne heht ȝolde forȝyl
dan þone ðe ȝrendel ær mane acpealde
ſpa he hýra ma polde nef ne hım pıtıȝ
ȝod pýrd forſtode ⁊ ðæſ mannef mod *me*
5. tod eallum peold ȝume na cýnnef ſpa he
nu ȝıt deð for þan bıð and ȝıt æȝ hpær
relefſt ferhðef fore þanc fe la ſceal ȝe
hıdan leofef ⁊ laþef Se þe lonȝe her on
ðýſ sū pın daȝum porol de bruceð . þær
10. pæſ ſanȝ ⁊ ſpeȝ ſamod æt ȝædere fore
healſdenef hılde pı ſan ȝomen pudu
ȝreted ȝıd oft precen . ðon heal ȝamen
hroþ ȝaref ſcop æfter me do bence mæ
nan ſcol de finnef eaferum ða hıe ſe
15. fær beȝeat hæleð healf dena hnæf
ſcýl dınȝa ınfr(ȝ)e(ſ) pæle feallan ſcolde
ne huru hılde hurh herıan þorf te .
eotena treope unſýnnum pearð be
lor en leofū æt þā hıld pleȝan bearnum
20 ⁊ broðrum hıe onȝe hýrd hruron ȝare
153b. *wun*de þ pæſ ȝeomuru ıdef nallef holınȝa
*ho*cef dohtor meo tod ſceaft he mearn
*syþ*ðan morȝen com . ða heo under ſpeȝle
*ȝes*eon meahte morþor bealo maȝa
5. *þæ*r he ær mœſte heold porolde pýnne
*wi*ȝ ealle for nam finnef þeȝnaſ nemne
*fea*ᵘ. anum þæt hene mehte on þæm me
ðel ſtede . pıȝ henȝeſte pıht ȝe feohtan .
ne þa pea lafe pıȝe for þrınȝan þeodnef
10. ðeȝne . ac hıȝ hım ȝe þınȝo hudon þ hıe
hım oðer flet eal ȝe rým don healle ⁊
heah ſetl þ hıe healfre ȝe peald pıð eotc
na bearn aȝan moſton ⁊ æt feoh ȝýf
tū folc paldan ſunu doȝra ȝe hpýlce
15. dene peor þode henȝeſtef heap hrın
ȝū pene de efne ſpa ſpıðe ſınc ȝe ſtreo
num fæt tan ȝoldef ſpa he freſena cýn
on beor ſele hýldan polde . ða hıe ȝe
trupe don on tpa healfa fæſte frıoðu
20. pære fin henȝeſte elne unflıt me aðū

154ª. be nemde . þ he þa pea lafe peotena
dome arum heolde . þ ðær ænıȝ mon
por dū ne porcum pære ne bræ ce . ne
þurh ınpıt ɿearo æfrc ȝe mænden ðeah
5. hıe hıra beaȝ ȝýfan banan folȝe don
ðeoden leaɿe þa hım ɿpa ȝe þearfod pæɿ
ȝýf þonne frýɿna hpýlc frecnen ɿpræce
ðæɿ morþor hcteɿ mýnd ȝıend pære.
þonne hıt ɿpeordeɿ ecȝ ɿýððan ɿcolde
10. að pæɿ ȝe æfned ⅂ ıcȝe ȝold . ahæfen of
horde here ɿcýldınȝa betɿt bēdo rınca .
pæɿ on bæl ȝearu æt þæm ade pæɿ (. . . . .)
(. . .) eþ ȝe ɿýne ɿpat fah ɿýrce ɿpýn
eal ȝýlden . eofer ıren heard æþelınȝ ma
15. nıȝ pun dum apýrded ɿume on pæle
crunȝon . het ða hılde burh æt hnæfeɿ
ade hıre ɿelfre ɿunu ɿpeo loðe be
fæɿtan ban fatu bær nan ⅂ on bæl
dón earme on eaxle ıdeɿ ȝnornode
20. ȝeomrode ȝıddum ȝuð rınc aɿtah . pand
154ᵇ. *to* polcnum pæl fýra mæɿt hlýno de
for hlape hafelan multon . benȝeato
*bur*ɿton ðonne blôd æt ɿpranc . lað
*b*ıte hceɿ lıȝ ealle for ɿpealȝ ȝæɿta
5. *ȝ*ıtroɿt þara ðe þær ȝuð for nam
*be*ȝa folceɿ pæɿ hıra blæd ɿcacen.

.XVII.

*G*e pıton hım ða pıȝend pıca neoɿıan
freondū be feallen frýɿ land ȝe ɿeon
10. hamaɿ ⅂ hea burh henȝeɿt ða ȝýt pæl
faȝne pınter punode mıd finnel un
hlıtıne eard ȝe munde þeah þe he meah
te on mere drıfan hrınȝed ɿtefnan
holm ɿtorme peol pon pıð pınde pınter
15. ýþe be leac ıɿ ȝe bınde oþðæt oþer com
ȝear ın ȝear daɿ ɿpa nu ȝýt deð þa ðe
ɿýnȝaleɿ ɿele ȝe pıtıað puldor torh
tan peder ða pæɿ pınter ɿcacen fæȝer
foldan bearm fundode precca ȝıɿt
20. of ȝear dum heto ȝýrn præce ɿpıðor

155ª. þohte þōn to þæ ladc ȝif he torn ȝe
mot þurb teon mihte þ̄ be eotena
bearn inne ȝe munde. Spa he ne for
þýrnde þorold rædenne þonne him
5. hun lafinȝ hilde leoman billa þeleþt
on bearm dýde þæþ þæron mid eotenum
ecȝc cuðe þþýlce ferhð frecan fin
eft be ȝeat þþeord bealo þliðen æt hiþ
þelfeþ bam þiþðan ȝrimne ȝripe
10. ȝuð laf ond oþ laf æfter þæ þiðe
þorȝe mændon æt piton þeana dæl
ne mealhte þæfre mod for habban
in hreþre ða þæþ heal broden feonda
feorum þpilce fin þlæȝen cýning on
15. corþre ȝ þeo cþen numen þceotend þcýl
dinȝa toþcýþon fere don eal in ȝe
þteald eorð cýninȝeþ þþýlce hie æt
finneþ ham findan meahton þiȝla
þearo ȝimma hie on þæ lade driht
20. hice þif to denum fcredon læddon.
155ᵇ. *to leodum* leoð þæþ aþunȝen ȝleo man*nes*
ȝyd ȝamen eft aþtah. beorhtode
*b*enc þþeȝ býrelaþ þealdon þin of
*w*under fatum. þa cþom þeallhþeo forð
5. ȝan under ȝýldnum beaȝe þær þa
ȝodan tþeȝen þæton þuhter ȝe fæde
*r*an þa ȝýt þæþ hiera þib æt ȝædere
æȝ hþýlc oðrum trýþe þþýlce þær
bun ferþ ȝþýle æt fotum þæt frean
10. þcýl dinȝa ȝe hþýlc hiora hiþ fer
hþe treoþ de. þæt he hæfde môd
micel þeah þe he hiþ maȝum nære
ârfæþt æt ecȝa ȝelacum. Spræc
ða ideþ þcýl dinȝa. onfoh þiþ sum
15. fulle freo drihten min þinceþ brýt
ta þu on þælum peþ ȝold þine ȝume
na ȝ to ȝeatum þþræc mil dum þor
dum þpa þceal man don. beo þið ȝeataþ
ȝlæd ȝeofena ȝe mýndiȝ nean ȝ feor
20. ran þu nu hafaþt me man þæȝde þæt

156ª. þuðe for ſunu polde here ric habb*an*
hcorot iſ ȝe fæl ſod beah ſele beorh*ta*
bruc þen den þumote manigra me*do*
⁊ þinum maȝum læf folc ⁊ rice þon ne
5. ðu forð ſcýle metod ſceaft ſeon *ic*
minne can ȝlædne hroþulf þ he þa ȝ*eo*
ȝoðe pile arum healdan ȝýf þu ær þon*ne*
he pine ſcil dinȝa porold of læt eſt
pene ic þ he mid ȝode ȝýldan pille un
10. cran eaferan ȝif hc þ eal ȝe mon hpæt
pit to pillan ⁊ to porð mýndum umbor
peſendum ær arna ȝe freme don. hpea
rf þa bi bence þær hýre býre pæron
hreð ric ⁊ hroðmund ⁊ hæleþa bearn
15. ȝioȝoð æt ȝædere þærſe ȝoda ſæt
beo pulf ȝeata be þæ ȝe broðrum tpæm.

.XVIII.

Þim pæſ ful boren ⁊ freond laþu por
dum be pæȝned ⁊ punden ȝold eſtum
20. ȝe eaped earm reade tpa hræȝl ⁊ hrin
156ᵇ. *ȝas* healſ beaȝa mæſt þara þe ic on *foldan*
*ȝe*fræȝen hæbbe næ niȝ ne ic under ſpeȝ
le ſelran hýrde hord madmum hæleþa
*sý*þðan hama æt pæȝ to here býrhtan
5. *býriȝ* broſinȝa mene ſiȝle ⁊ ſinc fæt
*se*aro niðaſ ſealh eormen ricef ȝe ceaſ
ccne rǽd þone hrinȝ hæfde hiȝe lac ȝea
ta nefa ſper tinȝeſ nýhſtan ſiðe ſið þan
he under ſeȝne ſinc eal ȝode. pæl reaf
10. perede hýne pýrd for nam ſýþðan he
for plenco pean ahſode fæhðe to fryrū
he þa fræt pe pæȝ eorclan ſtanaſ ofer
ýða ful. rice þeoden. he under rande ȝe
cranc ȝe hpearf þa in francna fæþm
15. ſcorh cýninȝeſ breoſt ȝe pædu ⁊ ſe beah
somod pýrſan piȝ frecan pæl reafe den æfter
ȝuð ſceare ȝeata leode hrea pic heoldon
heal ſpeȝe onſenȝ. Þealhðeo maþelode
heo fore þæm peredé ſpræc bruc ðiſſeſ
20. beaȝeſ beo pulf leofa hýre mid hæle

157[a]. ȝ þiȝȝeȝ hræȝleȝ neot þeo ȝe ȝtreona ȝ *ȝeþeoh*
tela cen þec mid cræfte ȝ þýȝȝum cnýhtū
þeȝ lara hiðe ic þe þæȝ leanȝe man ha*fast*
þuȝe fered þ ðe feor ȝ neah ealne þide fer*hþ*
5. peraȝ ebtiȝað efne ȝpa ȝ!(2)(2) de ȝpa ȝe bebu*ȝeþ*
þind ȝeard peallaȝ þeȝ þenden þu hifiȝe æþe*linȝ*
eadiȝ ic þe an tela ȝinc ȝeȝtreona beo þu
suna minū dæ dum ȝe defe dream bealde*n*
de . ber iȝ æȝhþýlc eorl oþrum ȝe trýþe
10. modeȝ milde man drihtne heol þeȝnaȝ ȝýn
d(ȝ)ōn ȝe þþære þeod eal ȝearo drunene dry*ht*
ȝuman doð ȝpa ic bidde. Eode þa to ȝetle
þær þæȝ ȝýmbla cýȝt druncon þîn peraȝ þýrd
ne cuþon ȝeo ȝceaft ȝrimne ȝpa hit aȝan
15. ȝen pearð eorla manegū ȝýþðan æfen cpom
ȝ him broþȝar ȝe þat to hofe ȝinum rice
to ræȝte reced peardode unrim eorla ȝpa
bie oft ær dýdon benc þelu bere don bit
ȝeond bræded pearð beddum ȝ bolȝtrum
20. beor ȝcealca ȝum fuȝ ȝ fæȝe flet ræȝte ȝe
157[b] *bea*h ȝet ton him to heafdon hilde randaȝ
*bo*rd pudu beorhtan þær on bence þæȝ . ofer
*æ*þelinȝe ýþ ȝe ȝene hea þo ȝtšapa helm
*h*rinȝed býrne þrec pudu þrýmlic þæȝ
5. *þeap* býra þ hie oft þæron an piȝ ȝearpe
ȝe æt ham ȝe on herȝe ȝe ȝe hpæþer þara
efne ȝpýlce mæla ȝpýlce bira man drýbt
ne þearf ȝe ȝælde þæȝ ȝeo þeod tilu.

.XVIIII.

10. *Ðiȝ*on þato ȝlæpe ȝum ȝare anȝeald æfen
ræȝte ȝpa him ful oft ȝe lamp ȝiþðan ȝold
ȝele ȝrendel farode unriht æfinde oþþ
ende be cpom ȝpýlt æfter ȝýnnum þ ȝe ȝyne
pearþ þid cuþ þerum þte prec end þaȝýt lif
15. de æfter laþū lanȝe þraȝe æfter ȝuð
ceare ȝrendleȝ modor ideȝ aȝlæc þif ýrm
þe ȝe munde reþe þæter cȝeȝan punian
ȝcolde cealde ȝtreamaȝ ȝiþðan camp pearð
to ecȝbanan anȝan breþer fæderen mæȝe
20. be þa faȝ ȝepat . morþre ȝe mearcod

158a *m*andream fleon peɹten parode *þanon woc*
fela ȝeo ɹceaft ȝaɹta pæɹ þæra ȝrend*el*
ɹum heoro pearh het elıc ɹe æt heorote
fand pæccendne per pıȝeɹ hıdan þær hım
5. aȝlæca æt ȝræpe pearð hpæþre he ȝe
munde mæȝeneɹ ɹtrenȝe ȝım fæɹte ȝıfe
ðe hım ȝod ɹealde ⁊ hım to anpaldan are
ȝe lýfde frofre ⁊ fultum ðý he þone feon*d*
ofer cpom ȝe hnæȝde helle ȝaɹt þa he
10. hean ȝe pât dreame be dæled deaþ pîc ȝ*e*
seon man cýnneɹ feond ⁊ hıɹ modor þa ȝýt
ȝıfre ⁊ ȝalȝmod ȝe ȝan polde ɹorh fulne
ɹıð ɹunu þeod precan com þato heorote
ðær hrınȝ dene ȝeond þ ɹæld ɹpæfun þa
15. ðær ɹona pearð ed hpýrft eorlum ɹıþðan
ınne fealh ȝrendleɹ modor pæɹ se ȝrýſ
re læɹ sa efne ɹpa mıcle ɹpa bıð mæȝþa
cræft pıȝ ȝrýre pıfes be pæpned men
þon̄(e) heoru bu(m̄)den hamere ȝeþuren
20. ɹpeord ɹpate fah ɹpın ofer helme ecȝum
158b. *dyhtiȝ* and peard ɹcıreð þa pæɹ on he*alle*
*hea*rd ecȝ toȝen ɹpeord ofer ɹetlum ɹıd
rand manıȝ hafen handa fæɹt helm
neȝe munde býrnan ɹıde þa hıne ɹe
5. *br*oȝa anȝeat heo pæɹ on ofɹte polde
ut þanon feore heor ȝan þa heo on fun
den pæɹ hraðe heo æþelınȝa anne
hæfde fæɹte be fanȝen þa heo to fen
ne ȝanȝ ɹe pæɹ hroþȝare hæleþa
10. *le*ofoɹt onȝe ɹıðeɹ hâd be ræm tpeonū
rıce rand pıȝa þone ðe heo on ræɹte
ahreat blæd fæɹt ne beorn næɹ beo
pulf ðær. ac pæɹ oþer ın ær ȝe teohhod
æfter maþðum ȝıfe mærum ȝeate
15. hream pearð on̄ heorote heo under heolf
re ȝe nam cuþe folme cearu pæɹ ȝe
nıpod ȝe porden ınpıcun ne pæɹ þ ȝe
prıxle tıl þ hıe on ha healfa bıcȝan
ɹcoldon. freonda feorū þa pæɹ frod
20. cýnınȝ. hâr hılde rınc on hreon

159ᵃ. *mo*de ſýð þan he aldor þeȝn unlý*fiȝendne*
þone deoreſtan deadne piſſe . hraþe *wæs*
to bure beopulf fe tod ſiȝor eadiȝ ſecȝ
ſamod ær dæȝe eode eorla ſum æþele
5. cempa ſelf mid ȝe ſiðum þær ſe ſnote
ra bâd . hpæþre him alf palda æfre
pille æfter pea ſpelle pýrpe ȝe frem
man . ȝanȝ ða æfter flore fýrd pyr
ðe man mid hiſ hand ſcale heal pudu
10. dýne de þ he þone piſan pordum hnæȝde
frean inȝ pina fræȝn ȝif him pære
æfter neod laðu niht ȝe tæſe.

.XX.

Þroð ȝar maþelode helm ſcýldinȝa
15. ne frin þu æfter ſælū ſorhiſ ȝc ni
pod deniȝea leodum dead iſ æſc here
ýrmen lafeſ yldra broþor min rûn
pita ȝ min ræd hora eaxl ȝe ſtealla
ðonne pe on orlege hafelan peredon
20. þōn hniton feþan eoferaſ cnýſe dan
159ᵇ. *swylc sc*olde eorl peſan ær ȝod ſpylc *æſchere*
wæs pearð him on heorote to hand hanan
*w*æl ȝæſt pæfre ic ne pât hpæþer atol æſe
*w*lanc eft ſiðaſ teah fýlle ȝe frægnod heo
5. þa fæhðe præc þe þu ȝýſtran niht ȝren
*de*l cpeal deſt þurh hæſtne had hear dū
clammum for þan heto lanȝe leodc mine
panode ȝ þýrde he æt piȝe ȝe cranȝ eal
dreſ ſcýldiȝ ȝ nu oþer cpom mihtiȝ man
10. ſcaða polde hýre mæȝ precan . ȝe feor hafað
fæhðe ȝeſtæled þæſ þe þincean mæȝ þeȝne
moneȝum ſeþe æfter ſinc ȝýfan on ſefan
ȝrco teþ hreþer bealo hearde nu ſeo hand
liȝeð ſe þe eop pel hpýlſpa pilna dohte .
15. *ic* þ lond buend leode mine ſele rædende
ſecȝan hýrde þ hie ȝe ſapon ſpýlce tpeȝen
micle mearc ſtapan moraſ heal dan ellor
ȝæſtaſ ðæra oðer pæſ þæſ þe hie ȝe piſhcoſt
ȝe pitan meahton ideſe onlic næſ oðer ear
20. m ſceapen on pereſ pæſtmum præc laſ taſ

160ᵃ. træd næfne he þæȝ mara þōn ænıȝ man
oðer þone onȝear daȝū ȝrendel nem*dod*
fold buende no hıe fæder cunnon hþæþ*er*
hım ænıȝ þæȝ ær acenned dýrnra ȝaȝta
5. hıe dyȝel lond *par*ıȝeað ꝑulf hleoþu þındıȝ*e*
næȝȝaȝ frecne fen ȝe lad ðær fýrȝen
ȝtream under næȝȝa ȝe nıþu nıþer ȝeþıteð
flod under foldan nıȝ þ feor heo non mıl ȝe
mear ceȝ þ ȝe mere ȝtanð eð ofer þæm hon
10. ȝıað hrınde bear þaȝ þudu þýrtū fæȝt
þæter ofer helmað þær mæȝ nıhta ȝe hþæm
nıð þundor ȝeon fýr on flode no þæȝ frod
leofað ȝumena bearna þ þone ȝrund þıte
ðeah þe hæð ȝtapa hundū ȝeȝþenced heorot
15. hornū trum holt þudu ȝeee feorran ȝe
flýmed ær he feorh ȝeleð aldor on ofre ær
he ın þılle hafelan nıȝ þ heoru ȝtoþ . þonon
ýð ȝe blond up aȝtıȝeð þon to þolcnum þōn
þınd ȝtýreþ lað ȝe þıdru oð þ lýft drýȝmaþ
20. roderaȝ reotað nu ıȝ se ræd ȝe lanȝ eft æt
160ᵇ. *þe* ānū eard ȝıt ne conȝt freene ȝtoþe
þær þu findan mıht fela ȝınnıȝ ne ȝeeȝ
see ȝıf þu dyrre ıe þe þa fæhðe feo lea
*n*ıȝe eald ȝe ȝtreonū ȝþa ıe ær dýde þun
5. *d*um ȝolde ȝýf þu on þeȝ eýmeȝt.

.XXI.

*B*EO*þ*VLF maþelode bearn ecȝþeo
*w*eȝ ne ȝorȝa ȝnotor ȝuma ȝelre bıð
æȝhþæm þæt he hıȝ freond þrece þonne
10. he fela murne ure æȝhþýle ȝeeal ende
ȝe bıdan þorolde lıfeȝ þýree ȝe þe mote
domeȝ ær deaþe þ bıð drıht ȝumen unlıf
ȝendum æfter ȝeleȝt ârıȝ rıceȝ þeard uton
hraþe feran ȝrendleȝ maȝan ȝanȝ ȝcea
15. ȝıȝan . Ie hıt þeȝe hate no he on helm ȝoraþ
ne on foldan fæþm ne on fýrȝen holt . ne
on ȝyfeneȝ ȝrund ȝâ þær he þılle ðýȝ doȝor
þuȝe þýld hafa þeana ȝe hþylceȝ ȝþa ıc þe
þene to . ah leop ða ȝe ȝomela ȝode þan
20. eode mıhtıȝan drıhtne þæȝ ȝe man ȝe

161a. *spræc* þa þæȝ hroð ȝare horȝ ȝe*bæted*
ꝑicȝ punden feax ꝑiþa fenȝel ȝeato*lic*
ȝende ȝum feþa ꝑtop lind hæbbendra *lastas*
þæron æfter þald ꝑþa þū ꝑide ȝe ꝑýne
5 ȝanȝ ofer ȝrundaȝ ȝeȝnū for ofer m*yr*
can mor maȝo þeȝna bær þone ꝑeleꝑtan
ꝑapol leaȝ ne þara þe mid hroð ȝare
hâm eahtode ofer eode þa æþelinȝa
bearn ꝑteap ꝑtan hliðo ꝑtiȝe nearþe
10. enȝe an þaðaȝ uncuð ȝe lad neople næȝ
saȝ micor huþa fela . he feara ꝑum be
foran ȝenȝde ꝑiþra monna þonȝ ꝑceapian
oþ þ he færinȝa fýrȝen beamaȝ ofer
harne ꝑtan hleonian funde þýnleaȝne
15. þudu þæter under ꝑtod dreoriȝ ȝ ȝe dre
fed denum eallum þæȝ þinum ꝑcýl dinȝa
þeorce on mode toȝe þolianne ðeȝne
moneȝū oncýð eorla ȝe hþæm ꝑýð þan
æȝc hereȝ on þā holm clife hafelan
20. met ton flod blode þeol folc to ræȝon
161b. *hatan* heolfre horn ꝑtundum ꝑonȝ *fuslic*
f...leoð feþa eal ȝe ꝑæh. ȝeȝapon ða æfter
*wæt*ere þýrm cýnneȝ fela ꝑellice ꝑæ dracan
*sun*d cunnian ꝑþýlce on næȝ hleoðum nicraȝ
5. *lic*ȝean . ða on undern mæl oft be ꝑitiȝað sorh.
fulne ꝑið on ꝑeȝl rade þýrmaȝ ȝ þil deor hie on
þeȝ hruron bitere ȝ ȝebolȝne bearhtm onȝea
*t*on ȝuð horn ȝalan ꝑumne ȝeata leod of flan
boȝan feoreȝ ȝe tþæfde ýð ȝe þinneȝ þ him on
10. aldre ꝑtod here ꝑtræl hearda he on holme
þæȝ ꝑundeȝ þe ꝑænra ðe hýne ꝑþýlt for nam . hræ
þe þearð on ýðum mid eofer ꝑþreotum heoro hoc
ýhtum hearde ȝe ꝑncar þod niða ȝe næȝed ȝ on
næȝ toȝen þun dor hic þæȝ bora þeraȝ ꝑceape
15. don ȝrýre hene ȝiꝑt ȝýre de hine beopulf
eorl ȝe þæ dum nalleȝ for ealdre mearn ꝑcolde
here býrne hondum ȝe broden ꝑid ȝ ꝑearo fah
ꝑund cunnian ꝑeoðe bân cofan beorȝan cuþe
þ him hilde ȝrap hreþre ne milte eorreȝ in
20. þit fenȝ aldre ȝe ꝑceþðan . ac ȝe hþita helm .

162ª. *h*afelan percde ſeþe mere ȝrundaſ men*ȝan*
ſcolde ſecan ſund ȝe bland ſince ȝe peo*rþad*
be fonȝen frea praſnum ſþa hine fyrn da
ȝum porhte pæpna ſmið pundrum teode
5. þe ſette ſþinhcum þ hine ſyð þan no brondne
bea do mecaſ bitan ne meahton. Næſ þæt
þonne mætoſt mæȝen fultuma þ him on
ðearfe lah ðyle hroð ȝareſ pæſ þæm hæft
mece hruntinȝ nama þ pæſ an foran eald
10. ȝe ſtreona. ecȝ pæſ iren at er tanum fah.
a hýrded heaþo ſþate næfre hit æt hilde
ne ſpac manna ænȝum þara þe hit mid
mundum be pand ſeðe ȝrýre ſiðaſ ȝe ȝan
doſſte folc ſtede fara næſ þ forma ſið
15. þ hit ellen peorc æfnan ſcolde. huru neȝe
munde maȝo ecȝlafeſ eafoþeſ cræftiȝ þ
he ær ȝe ſpræc pine druncen þahe þæſ pæpneſ
on lah. ſelran ſpeord frecan ſelfa ne dor
ſte under ýða ȝe pin aldre ȝe ne þan driht
20. ſcýpe dreo ȝan þær he dome for leaſ ellen
162ᵇ. *mærð*um ne pæſ þæm oðrum ſþa ſyðþa*n*
he hine to ȝuðe ȝe ȝýred hæfde.

.XXII.

BEOPVLF maðelode bearn ecȝ þeopeſ
5 ȝe þenc nu ſe mæra maȝa healf deneſ
ſnottra fenȝel nuic eom ſiðeſ fuſ ȝold
pine ȝume na hpæt pit ȝeo ſþræcon ȝif
ic æt þearfe þinre ſcolde aldre linnan
þ ðu me apære forð ȝe pitenum on fæder
10. ſtæle peſ þu mund bora minum maȝo
ſe
þeȝnum hond ȝ e llum ȝif mec hild nime
Spýlce þuða mad maſ þe þu me ſealdeſt
hroðȝar leofa hiȝe lace onſend. mæȝ
þonne on þæm ȝolde onȝitan ȝeata dry
15. hten ȝeſeon ſunu hræð leſ þon he on þæt
ſinc ſtarað þ ic ȝū cýſtum ȝodne funde
beaȝa brýttan breac þoñ moſte. ⁊ þu
hunferð læt ealde lafe þræt hic pæȝ
ſpeord pid cuðne man. heard ecȝ habban
20. ic me mid hruntinȝe dôm ȝe pýrce

163ᵃ. oþðe mec deað nimcð. æfter þæm *wordum*
peder ȝeata leod efyte mid elne na*las* ⁊
ypare þidan polde þrim pylm on fenȝ *hil*
de rince ða pæȝ hpil dæȝeȝ ær he þone
5. ȝrund ponȝ on ȝytan mehte. Sona þ *on*
funde yeðe floda be ȝonȝ heoro ȝifre
be heold hund miyyera ȝrim ⁊ ȝrædiȝ þ þær
ȝume na yum æl pihta eard ufan cunno*de*
ȝrap þato ȝeaneȝ ȝuð rinc ȝe fenȝ ato*lan*
10. clom mum no þý ær inȝe yeod halan
lice hrinȝ utan ýmb bearb þ heo þoue
fýrd hom ðurh fon ne mihte lo cene leoðo
yýrcan laþan finȝrum bær þa yeo brim
pýl þa heo to botme com hrinȝa þenȝel to
15. hofe yinum ypa hene mihte no he þæm
modiȝ pæȝ pæpna ȝe pealdan ac hine pun
dra þæȝ fela ypecte on yunde yæ deor
moniȝ hildc tuxum here yýrcan bræc
ehton aȝlæcan ða ye eorl onȝeat þ he . .
20. nið yele nat hpylcum pæȝ þær him næniȝ
pæter pihte ne yceþede ne him for hrof
yele brinan nc mehte fær ȝripe flodeȝ
163ᵇ. *fyr leoht* ȝe yeah blacne leoman beorh*te*
scinan On ȝeat þa ye ȝoda ȝrund pýrȝenne
mere pif mihtiȝ mæȝen ræȝ for ȝeaf hilde
hille hord ypenȝe ne of teah þ hire on ba
5. *fe*lan hrinȝ mæl aȝol ȝrædiȝ ȝuð leoð
þa yeȝiyt onfand þ ye beado leoma bitan
*no*lde aldre yceþðan. ac yeo ecȝ ȝe ypac
*þeo*dne æt þearfe ðolode ær fela hond
*ȝe*mota helm oft ȝeyceær fæȝeȝ fýrd
10. *hr*æȝl ða pæȝ forma yið deorum madme
þ biȝ dôm alæȝ. eft pæȝ anræd nalaȝ elneȝ
*l*æt mærða ȝe mýndiȝ mæȝ hýlaceȝ peaþ
*ð*a pundel mæȝ prættum ȝe hunden ýrre
oret ta þ bit on eorðan læȝ ytið ⁊ ytýl ecȝ
15. ytrenȝe ȝe trupode mund ȝripe mæȝeneȝ
spa yceal man don þon he æt ȝuðe ȝe ȝan
þenceð lonȝ yumne lof na ýmb hiȝ lif cea
rað. Lefenȝ þa be eaxle nalaȝ for fæbðe
mearn ȝuð ȝeata leod ȝrendleȝ modor
20. bræȝd þa beadpe heard þa heȝe bolȝen pæȝ
feorh ȝe nið lan þ heo on flet ȝe beah heo
bim eft braþe handlean for ȝeald ȝrim

164[a]. man ȝrapum ⁊ hım to ȝeher fenȝ ofer pearp
þa perıȝ mod pıȝena ſtrenȝeſt feþe cempa
þ he on fýlle pearð. Of ræt þa þone ſele ȝyſt
⁊ hýre ſeaxe ȝe teah brad brûn ecȝ poldc
5. hıre bearn ſrecan anȝan eaſeran hım on
eaxle læȝ breoſt net broden þ ȝe bearh
ſeore þıð ord ⁊ þıð ecȝe ınȝanȝ for ſtod
Þæſde ða for ſıðod ſunu ecȝþeopeſ under
ȝynne ȝrund ȝeata cempa nemne
10. hım heaðo byrne helpe ȝefreme de
here net hearde ⁊ haliȝ ȝod ȝe peold pıȝ
ſıȝor pıtıȝ drıhten rodera rædend hıt
on rýht ȝe ſced ýðelıce ſyþðan he eft astō[d]
.XXIII.
15. ÞEŚeah ða on ſearpum ſıȝe eadıȝ bıl eald
ſpeord eotenıſc ecȝum þýhtıȝ pıȝena
peorð mýnd þ pæpna cýſt buton hıt pæſ
mare ðoñ æniȝ mon oðer to beadu lace
æt beran mcahte ȝód ⁊ ȝea tolıc ȝıȝan
20. ta ȝe peorc. heȝe fenȝ þa fetel hılt
freca ſceýldınȝa hrcoh ⁊ heoro ȝrım hrınȝ
mæl ȝe braȝd aldreſ orpena ýrrınȝa
164[b]. sloh þ hıre þıð halſe heard ȝrapode ban
hrınȝaſ bræc bıl eal ðurh pod fæȝne flæſc
homan heo on flet ȝe cronȝ ſpeord pæſ ſpa
tıȝ ſecȝ peorce ȝe feh lıxte ſe leoma
5. leoht ınne ſtod efne ſpa of hefene hadre
ſcıneð rodoreſ candel he æfter recede
plat. Þpearf þa be pealle pæpen hafena
de heard be hıltum hıȝe laceſ ðeȝn ýrre
⁊ anræd. næſ ſeo ecȝ fracod hılde rınce ac ho
10. hraþe poldc ȝrendle forȝýldan ȝuð ræſa
fela ðara þe he ȝe porhte to·peſt denum
oftor mıcle ðonne on ænne ſıð þon he
hroð ȝareſ heorð ȝe neataſ ſloh on ſpeo
fote ſlæpende fræt folceſ deniȝea fýftý
15. ne men ⁊ oðer ſpýlc ut of ferede lað hıcu
lac. he bım þæſ lean for ȝeald reþe cempa
toðæſ. þe he onræſte ȝe ſeah ȝuð perıȝ ne
ȝrendel hıȝan aldor leaſ net ſpa hım ærſ
ȝe ſcod hıld æt heorote hra pıde ſpronȝ
20. ſyþðan he æfter deaðe drepe ſropade
heoro ſpenȝ heardne ⁊ hıne þa heafde
be cearf. Sona þ ȝe ſapon ſnottre

165ᵃ. ceorlaȝ þaðe mid hroð ȝare on holm *wliton*
þ pæȝ ÿð ȝe blond eal ȝe menȝed . brim bl*ode*
fah blonden feaxe ȝomele ymb ȝodne
on ȝeador ȝpræcon þ hiȝ þæȝ æðe linȝeȝ
5. eft ne pendon þ he riȝe hreðiȝ ȝecean
come mærne ȝeoden þa ðæȝ moniȝe ȝe
pearð þ hine ȝeo brim pylf abreoten hæf
de . ða com non dæȝeȝ næȝ of ȝeafon hpa*te*
ȝcyldinȝaȝ ȝe pat him ham ȝonon ȝold*wine*
10. ȝume na ȝiȝtaȝ ȝecan modeȝ ȝeoce ȝ *on*
mere ȝtaredon piȝton ȝ ne pendon þ hie
heora pine drihten ȝelfne ȝe ȝapon þa þ
ȝpeord onȝan æfter hea þo ȝpate hilde
ȝicelum piȝ bil paman þæt pæȝ pundra
15. ȝum . þ hit eal ȝe mealt iȝe ȝe licoȝt ðoñ
forȝteȝ bend fæder on læteð onpinðeð *pæl*
rapaȝ ȝeȝe peald hafað ȝæla ȝ mæla þæt
iȝ ȝoð metod . ne nom he in þæm picū peder
ȝeata leod maðm æhta ma þeh he þær
20. moniȝe ȝe ȝeah buton þone hafelan
ȝ þa hilt ȝomod ȝince faȝe ȝpeord ær ȝe
mealt for barn bro den mæl pæȝ þ blod
165ᵇ. *to þæȝ* hat ættren ellēr ȝæȝt ȝe þær
inne ȝpealt . Sona pæȝ on ȝunde ȝe þe
ær æt ȝæce ȝe bad piȝ hryre praðra
pæter up þurh deaf pæron ÿð ȝe bland
5. eal ȝe fælȝod eac ne eardaȝ þa ȝe ellor
ȝaȝt oflet lif daȝaȝ ȝ þaȝ lænan ȝe ȝcealt .
Com þato lande lid manna helm ȝpið
mod ȝpÿmman ȝæ lace ȝe feah mæȝen
*byr*þenne þara þe he him mid hæfde .
10. *e*odon him þato ȝeaneȝ ȝode þancodon
ðrÿð lic þeȝna heap þeodneȝ ȝe feȝon
þæȝ þe hi hÿne ȝe ȝundne ȝeȝeon moȝton.
ða pæȝ of þæm hroran helm ȝ bÿrne
lunȝre alÿȝed laȝu druȝade pæter
15. under polcnum pæl dreore faȝ ferdon
forð ȝonon feþe laȝtum ferhþum
fæȝne ȝold peȝ mæton cuþe ȝtræte
cÿninȝ balde men from þæm holm
clife hafelan bæron earfoð hice heora
20. æȝ hpæþrū fela modiȝra ȝeoper ȝcoldon
on þæm pæl ȝtenȝe peorcum ȝe ferian to
þæm ȝold ȝele ȝrendleȝ heafod oþðat

166[a] ſemnınȝa to ſele comon frome fỳrd
hpate feoper tỳne ȝeata ȝonȝan ȝum
drỳhten mıd modıȝ on ȝe monȝe meodo
ponȝaſ træd . ða com ın ȝan ealdor
5. Seȝna dæd cene mon dome ȝe *purþad*
hæle hılde deor hroð ȝar ȝretan . þa
pæſ be feaxe on flet boren ȝrend l eſ
heafod þær ȝuman druncon eȝeſ lıc *for*
eorlum ⁊ þære ıdeſe mıd plıte ſeon *præt*
10. lıc peraſ onſapon.

.XXIIII.

BEOpulf maþelode bearn ecȝ þeopes
hpæt pe þe þaſ ſæ lac ſunu healf deneſ
leod ſcỳldınȝa luſtū brohton tıreſ
15. to tacne þc þu her to locaſt . ıc þ un
ſofte ealdre ȝe dıȝde pıȝȝe under
pætere peorc ȝe neþde earfoð lıce
æt rıhte pæſ ȝuð ȝe tpæfed nỳmðe
mec ȝod ſcỳlde. Ne meahte ıc æt hıl
20. de mıd hruntınȝe pıht ȝe pỳrcan
þeah þ pæpen duȝe . ac me ȝe uðe
ỳlda paldend þ ıc on paȝe ȝeſeah plıtıȝ
166[b]. *han*ȝıan eald ſpeord eacen oftoſt pſode
*wınıȝ*ea leaſum þ ıc ðỳ pæpne ȝehræd.
*of*ſloh ða æt þære ſræcce þa me ſæl
*a*ȝeald huſeſ hỳrdaſ þa þ hılde hıl for
5. *ba*rn broȝden mæl . ſpa þ blod ȝe ſpranȝ
*ha*toſt he[a]þo ſpata ıc þ hılt þanan feon
*d*um æt fere de fỳren dæ da præc dea*ð*
*c*pealm denıȝea ſpa hıt ȝe dcſe pæſ . ıc
hit þe þōn ȝe hate þ þu on heoro te moſt
10. *so*rh leaſ ſpefan mıd þınra ſecȝa ȝe drỳht
⁊ þeȝna ȝe hpỳlc þınra leoda duȝuðe ⁊ ıo
ȝoþe þ þu hım on dræ dan ne þearft þeo
den ſcỳldınȝa on þa healfe aldor bealu
eorlum ſpa þu ær dỳdeſt . ða pæſ ȝỳlden
15. *h*ılt ȝamelum rınce harum hıld fru
man on hand ȝỳfen enta ær ȝe *p*eorc
hıt on æht ȝe hpearf æfter deofla hrỳ
re denıȝea frean pundor ſmıþa ȝe
peorc ⁊ þa þaſ porold of ȝeaf ȝrom
20. heort ȝuma ȝodeſ ſſraca morðreſ ſcỳl
dıȝ ⁊ hıſ modor eac onȝe *p*eald ȝe hpe
arf porold cỳnınȝa ðæm ſeleſtan be

167ᵃ. ræm tpeonū ðara þe on rce denɿȝe *rceat*
taɿ dæl de . hroð ȝar maðelode hýlt
rcea pode ealde lafe on ðæm pæɿ or *wri*
ten fýrn ȝe pinneɿ ɿýð þan flod of *ɿloh*
5. ȝifen ȝeo tende ȝiȝanta cýn frec ne *ȝe*
ferdon þ pæɿ frem de þeod ecean drýht*ne*
him þæɿ ende lean þurh pætereɿ pýlm
paldend realde . Spa pæɿ onðæm rcenn*um*
rciran ȝoldeɿ þurh run ɿtafaɿ ribte *ȝe*
10. mearcod ȝe reted ⁊ ȝe ræd hpam þ ɿpeo*rd*
ȝe porht irena cýɿt æreɿt pære *preo*
þen hilt ⁊ pýrm fah ðaɿ e piɿa ɿpræc ɿu
nu healf deneɿ ɿpiȝedon ealle . þ la
mæȝ recȝan reþe ɿoð ⁊ riht fremeð
15. on folce feor eal ȝe mon eald .ꝓ. pearð
þ ðeɿ eorl pære ȝe boren betera blæd *is*
arered ȝeond pid peȝaɿ pine min beop*ulf*
ðin ofer þeoda ȝe hpýlce eal þu hit ȝe
þýldum bealdeɿt mæȝen mid modeɿ ɿnýt
20. trum ic þe rceal mine ȝe læɿtan freode
ɿpa pit furðum ɿpræcon ðu rcealt to fro
fre peor þan eallanȝ tpidiȝ leodū þinū
167ᵇ. *hæle*ðum to helpe ne pearð here mod
swa eaforum ecȝ pelan ar rcýl dinȝum .
ne ȝᵉpeox he him to þillan ac to pæl feal
le ⁊ to deað cpalum deniȝa leo dū breat
5. *bolȝ*en mod beod ȝe neataɿ eaxl ȝe
*ste*allan oþ þ he ana hpearf mær e þeo
*de*n mon dreamū from ðeah þe hine
*mi*htiȝ ȝod mæȝeneɿ pýnnū eafeþum
*ste*pte ofer ealle men forð ȝe freme
10. *de* hpæþere him on ferþþe ȝreop brᵉoɿt
*ho*rd blod reop nallaɿ beaȝaɿ ȝeaf . de
num æfter dome dream leaɿ ȝe bâd þ
he þæɿ ȝe pinneɿ peorc þro þade leod bea
lo lonȝ rum ðu þe lær be þon ȝū cýɿte
15. on ȝit . ic þiɿ ȝid be þe apræc pintrum
frod pundor iɿ to reȝanne hu mibtiȝ
ȝod manna cýnne þurh . ɿidne ɿefan
ɿnýttru brýt tað eard ⁊ eorl ɿcipe he
ah ealra ȝe peald . hpilū he on lufan læ
20. teð bþorfan monneɿ mod ȝe þonc mæ
ran cýnneɿ . Seleð him on eþle eorþan
þýnne to beal danne hleo burh ɿera

168ᵃ. ȝe deð him þa ȝe þeal dene þoroldе *dæ*
laþ þide rice þ he hiþ þelfa ne *mæȝ for*
hiþ ᵘᵐþnýttrum en de ȝe þencean þu*nad*
he on þiþte no hine þiht dþeleð ad*l*
5. ne ýldo ne him in þit þorh on þefa*þ*
þeor eeð neȝe þacu ohþær ecȝ he*te*
eoþeð ac him eal þorold þen deð on *þil*
lan he bæt þýrþe ne con.

.XXV.

10. Oð þ him on in nan ofer hýȝda dæl pea*xed*
ȝ þridað þōn þe þeard þþefeð þapele hy*rde*
bið þe þlæþ to fæþt biþ ȝum ȝe bunden
bona þþiðe neah þeþe of flan boȝan.
fýrenum þceo teð þōn bið on hreþre
15. under helm dreþen biteran þtræle
him be bcor ȝan ne con þom þun dor
be bodum þer ȝan ȝaþteþ þineeð him
to lýtel þ he to lanȝe hcold ȝýt
það ȝrom hýðiȝ nall aþ on ȝýlþ
20. þeleð fædde beaȝaþ ȝ he þa forð
ȝe þeeaft for ȝýteð ȝ for ȝýmeð
þæþ þe him ær ȝod þealde puldreþ
168ᵇ. *wald*end þeorð mynda dæl. hit on ende
þtæf eft ȝe himpeð þ þe he homa
læȝe ȝe drcoþeð fæȝe ȝe fealleð fehð, oþer
to þeþe un murn hice mad maþ dæleþ
5. *cor*leþ ær ȝe þtreon eȝeþan ne ȝýmeð.
*t*beorh þe ðone bea lo nið beoþulf leofa
*se*cȝ bet þta ȝ þc þ þelre ȝe ceoþ ece ræ daþ
*o*ver hýda ne ȝým mære eempa nu iþ þineþ
*mæ*ȝneþ blæd ane hþile eft þona bið þ
10. *þec* adl oðde ecȝ eafoþeþ ȝe tþæfeð oðde
*fy*reþ fenȝ oðde floðeþ þýlm oðde ȝriþe
inceeþ oðde ȝareþ fliht oðde atol ýldo
*o*ðde eaȝena bearhtm foþþiteð ȝ for þþor
*ce*ð þemninȝa bið. þ ðee drýht ȝuma deað
15. *o*fer þþýðeð þþa ie hrinȝ dena hund niþþe
*r*a peold under þolc num ȝ hiȝ þiȝ ȝe be
*l*eac maniȝū mæȝþa ȝeond þýþne mid
dan ȝeard. æþeū ȝ ecȝum þ ic me æniȝ
ne under þþeȝleþ beȝonȝ ȝe þacan ne
20. tealde. hþæt me þæþ on eþle ed pendan
cþom ȝýrᵗ æfter ȝomene þeoþðan ȝren
del pearð eald ȝe þinna iniȝenȝa min.

169a. Ic þære ſocne ſin ȝaleſ þæȝ mod ceare
micle þæſ siȝ metode þanc ecean dr*yht*
ne þæſ ðe ic on aldre ȝe bad þ ic on þ*one*
hafelan heoro dreoriȝne ofer eal*d* ȝ*e*
5. ſin eaȝum ſtariȝe. ȝanu to ſetle *sym*
hel ſýnne dreoh ſiȝȝe ſeorþad unc *seal*
porn ſela maþ ma ȝe mænra ſiþðan m*or*
ȝen hið. ȝeat þæſ ȝlæd mod ȝeonȝ ſona *to*
ſetleſ neoſan ſſa ſe ſnot tra heht. *þa wæs*
10. eft ſſa ær ellen rofum flet ſit tendum
fæȝere ȝe reorded moſan ſtefne. m*ht*
helm ȝe ſſearc deorc ofer drýht ȝum*um*
duȝuð eal araſ polde hlonden ſeax hed
deſ neoſan ȝamela ſcýl dinȝ ȝeat uniȝ
15. meteſ ſel. rofne rand ſiȝan reſtan lýſ*te*
ſona him ſele þeȝn ſiðeſ ſerȝū ſeorran
cundum forð ſiſade ſe for andryſnum
ealle he ſeotene þeȝneſ þearfe ſſýlce
þý doȝore heaþo hiðende habban ſcoldon.
20. reſte hine þa rum heort reced hliuade
ȝeap ȝ ȝold fah ȝæſt inne ſſæf oþ þ hreſn
blaca heofoneſ ſýnne blið heort bodode
169b. *þa* com beorht ſcacan ſcaþan on et ton
*wæro*n æþelinȝaſ eft to leodum fuſe to
*far*ene ne polde feor þanon cuma col
*ten*ferhð ceoleſ neoſan. Þeht þa ſe hear
5. *da h*runtinȝ beran ſunu écȝlafeſ heht
*his s*peord niman lcoflic iren ſæȝde him
*þæ*ſ leaneſ þanc cpæð he þone ȝuð pine
*god*ne teal dc. þiȝ cræf tiȝne naleſ
*wor*dum loȝ meceſ ecȝe þ þæſ modiȝ ſecȝ
10. ȝ *þa* ſið frome ſearpū ȝearpe piȝend þæron.
*e*ode peorð denum æþelinȝ (ton) to ýþþan
*þæ*r ſe oþer þæſ helle hilde deor hroð
ȝar ȝrette.

.XXVI(I).

15. *Beo*pulf maþelode hearn ecȝ þeopeſ nu
we ſæ hiðend ſecȝan þýllað feorran cu
mene þ þe fundiaþ hiȝe lac ſecan þæron
her tela þillū be penede þu uſ pel dohteſt.
Gif ic þonne on eorþan opihte mæȝ þin
20. re mod lufan maran tihan. ȝumena
drýhten ðonne ic ȝýt dýde ȝuð ȝe
peorca ic beo ȝearo ſona. ȝif ic þæt ȝe

170ᵃ. fricȝe ofer floda beȝanȝ þ þec ymbe
rıt tend eȝeran þýþað ȝþa þec bete*nde*
hþılum dýdon. Ic ðe þuȝenda þeȝna bri*n*
ȝe hæleþa to helpe ıc on hıȝe lace
5. pac[t(2)] ȝeata drýhten þeah ðe he ȝeonȝ
ȝý folcer hyrde þ he mec frem man
þıle peordum ȝ porcum þ ıc þe pel heriȝ*c*
ȝ þe to ȝeoce ȝar holt bere mæȝener
fultum þær ðe bıð manna þearf ȝ*if*
10. hım þonne hreþrınc to bofum ȝeata
ȝeþınȝed þeodner bearn he mæȝ þær fc
la. freonda findan feor cýþðe beoð
ȝelran ȝeȝohte þæm þe hım ȝelfa deab
Þroð ȝar maþelode hım on ȝȝpare þe
15. þa pord cþýdaȝ þıȝtıȝ drıhten on ȝefan
sende ne hýrde ıc ȝnotor hıcor on ȝþa
ȝeonȝum feore ȝuman þınȝıan þu eart
mæȝener ȝtrang ȝ on mode frod þıȝ pord
cþıda þen ıc talıȝe ȝıf þ ȝe ȝanȝeð þæt
20. ðe ȝar nýmeð hıld heoru ȝrım me hrcþ
leȝ eaferan adl oþðe ıren ealdor ðınne
folcer hýrde ȝ þu þın feorh bafaȝt. þ þc
170ᵇ. *sæ* ȝeataȝ selran næbben toȝe ceoȝen
ne cýnınȝ ænıȝne hord peard hæleþa
ȝıf þu healdan pýlt maȝa rıce me þın
mod ȝefa lıcað lenȝ ȝþa þel leofa beo
5. *w*ulf bafaȝt þuȝe fered þ þam folcum
*s*ceal ȝea ta leodum ȝ ȝar denum ȝıb
ȝe mænum ȝ ȝacu reȝtan ınþıt nıþaȝ
þe hıe ær druȝon peȝan þenden ıc þeal
de þıdan rıceȝ maþmaȝ ȝe mæne ma
10. *niȝ* oþerne ȝodum ȝeȝ ret tan ofer
ȝanoteȝ bæð ȝceal hrınȝ naca ofer
*h*ea þu brınȝan lâc ȝ luf tacen ıc þa
*l*eode pât ȝe þıð feond ȝeþıð freond
*f*æȝte ȝe þorhte æȝ hþæȝ un tæle eal
15. de þıȝan. ða ȝıt hım eorla bleo ınne
ȝe ȝealde maȝo healf de neȝ maþmaȝ
.XII. het ınne mıd þæm lacum leode
ȝþæȝe ȝecean onȝe ȝýntum ȝnude eft
cuman ȝe cýȝte þa cýnınȝ æþelum ȝôd
20. þeoden ȝcýldınȝa ðeȝn betȝtan ȝ bᵉ healȝc
ȝe nam hruron bım tearaȝ blonden
ȝeaxum hım pæȝ beȝa þen ealdum ın

171ª. frodum oþreȝ ȝriðor þ he ȝeoðð*an*
ȝe ȝeon moȝton modiȝe on meþle *wæs*
him ȝe man to þon leof þ he þone b*reost*
ȝylm for beran ne mehte . ac him *on*
5. hreþre hýȝe hendum fæȝt æfter d*eo*
rum men dýrne lanȝað . beorn þið blo
de him heopulf þanan ȝuð rinc ȝold
planc ȝræȝ moldan træd ȝince hr*e*
miȝ ræ ȝenȝa bad aȝed frean ȝe þ*e*
10. on ancre råd þa pæȝ on ȝanȝe ȝ*i*ȝ*u*
hroð ȝareȝ oft ȝe æhted þ pæȝ an
cýnniȝ æȝ hpæȝ or leahtre oþ þ hin*e*
ýldo he nam mæȝeneȝ pýnnum ȝe
þe oft maneȝum ȝcod.

.XXVII(I).

16. Cpom þa to flode fela modiȝra
hæȝ ȝteal dra hriniȝ net hæron lo
cene leoðo ȝýrcan land peard on
fand eft ȝið eorla ȝpa he ær dýde
20. no he mid hearme of hliðeȝ noȝan
171ᵇ. *ȝæs* . . . ȝret te ac him to ȝeaneȝ rad
cwæð þ ȝil cuman ȝe dera leodum ȝca
wan ȝcîr hame to ȝcipe foron . þa pæȝ
*o*n ȝande ræ ȝeap naca hladen here
5. *w*ædum hriniȝed ȝtefna mearum ȝ mað
*mu*m mæȝt hlifa de ofer hroð ȝareȝ
*ho*rd ȝe ȝtreonum he þæm bat pearde
*bu*nden ȝolde ȝpurd ȝe ȝealde þ he ȝýð
þan pæȝ on meodu bence maþma þý peo
10. *r*þrc ýrfe lafe ȝe pat him on nacan
*d*refan deop pæter dena land of ȝeaf.
þa pæȝ be mæȝte mere hræȝla ȝum
ȝeȝl ȝale fæȝt ȝund pudu þunede
no þær peȝ flotan ȝind ofer ýðum
15. ȝiðeȝ ȝe tpæfde ræ ȝenȝa for fleat
famiȝ healȝ forð ofer ýðe bunden
ȝtefnæ ofer brim ȝtreamaȝ þ hie ȝeata
clifu onȝitan meahton cuþe næȝ
ȝaȝ ceol up ȝe þranȝ lýft ȝe ȝpen
20. ced on lande ȝtod . hræþe pæȝ æt

172[a]. holme hýð peard ȝeara þeþe ær lanȝe
tid leofra manna fuþ æt faroðe *feor*
platode þælde to þande þid fæþme þcip
oncear bendum fæþt þý læþ hým ýþ*a*
5. ðrým þudu þýnþuman for þrecan m*eah*
te het þa up beran æþelinȝa ȝeþtr*eon*
frætþe ȝ fæt ȝold næþ him feor þan*on*
to ȝe þe canne þincep brýttan . hiȝe
lac hreþlinȝ þær æt ham þunað þ*elfa*
10. mid ȝe þiðum þæ þealle neah bold þæs
bet hic breȝo rof cýminȝ hea healle
hýȝd þþiðe ȝeonȝ þiþ þel þunȝen þeah ðe
þintra lýt under burh locan ȝe biden
hæbbe hære þeþ dohtor næþ hio hnah
15. þþa þeah ne to ȝneað ȝifa ȝeata leo
dum maþm ȝe þtreona mod þrýðo þæȝ
fre mu folcep cþen firen on drýþne
mæniȝ þ doþþte deor ȝe neþan þþæþra
ȝe þiða nefne þin frea þ hire an dæȝeþ
20. eaȝum þtarede ac him þæl bende.
172[b]. *we*otode tealde hand ȝeþriþene hraþe
*seo*þðan þæþ æfter mund ȝripe mece
ȝeþinȝed þ hit þceaðen mæl þcýran
Audre Hand *m*oþte cþealm healu cýðan ne bið þþýlc
5. *cw*enlic þeap ideþe to efnanne þeah ðe
hio ænlicu þý þ te freoðu þebbe feores
on þæce æfter hiȝe torne leof ne mannan
*h*uru þ on holfnod hem ninȝes mæȝ
*eal*o drincende oðer þædan þ hio leod
10. *be*alepa læþ ȝefremede inþit niða
*sý*ððan ærest þearð ȝýfen ȝold hiro
*d*en ȝeonȝü cempan æðelum diore
þýððan hio offan flet ofer fealone
flod be fæder lare þiðe ȝeþohte
15. ðær hio þýððan þell inȝum þtole
ȝode mære hif ȝe þceafta . hiñȝende
breac . hiold heah lufan þið hæle
þa breȝo ealles mon cýnnes mine
ȝe fræȝe þæþþe lestan bi þæm tþeo
20. nū eormen cýnneþ for ðam offa

173ª. þæȝ ȝeoſū ȝ ȝuðū ȝar cene man þiðe ȝe
þeorðod þis dome heold eðel
ſinne þonon ȝeomor þôc hæleðū
to helpe heminȝes mæȝ nefa ȝar
5. mundes niða cræftiȝ: XXVIIII.
LEþat him ða ſe hearda mid his
hond ſcole ſýlf æfter ſande
ſæ ponȝ tredan þiðc paroðas
poruld candel ſcân ſiȝel ſuðan fûs
10. hi sið druȝon elne ȝe eodon to ðæs *þe*
eorla hleo bonan on ȝen þeo es burȝū
in innan. ȝeonȝne ȝuð cýminȝ ȝodne
ȝe frunon hriniȝas dælan hiȝelace
þæȝ ſið heo pulfeȝ ſnude ȝecýðed þ ðær
15. on þorðiȝ piȝendra hleo hind ȝe ſtealla
hifȝende cþom heaðo laceȝ. hal to
hofe ȝonȝan hraðe þæȝ ȝe rýmed
ſþa ſe rica bebead feðe ȝestū flet
innan peard ȝeſæt þa þið ſýlfne
20. ſe ða ſæcce ȝe næȝ mæȝ þið mæȝe
173ᵇ. sýððan man drýhten þurh hleoðor
cþýde holdne ȝe ȝrette meaȝlum
þorðū meodu ſcencū hþearf. ȝeond
ſiðe (2)
þæt. reced hæreðes dohtor lufode
(2)
5. ða leode hð pæȝe hær hæ nū to handa
hiȝe lac onȝan ſinne ȝeſeldan in
ſele þā hean fæȝre friczcean hýne
fyr þet bræc hþýlce ſæ ȝeata ſiðaȝ
þæron hu lomþ eoþ on lade leofa hio
10. pulf þaðu færinȝa feorr ȝe hoȝodest.
ſæcce ſecean ofer ſealt þæter hilde
to hiorote ac ðu hroð ȝare þið cuðne
þean þihte ȝebettest mærū ðeodne
ic ðæȝ mod ceare ſorh þýlmū ſeað
15. ſiðe ne trupode leofes mannes ic ðe
lanȝe bæd þ ðu þone pæl ȝæst þihte
neȝrette lete ſuð dene ſýlfe ȝc þeorðan
ȝuðe þið ȝrendel ȝode ic þanc ſecȝe
þæs ðe ic ðe ȝesundne ȝeſeon moſte.
20. Bio pulf maðelode bearn ecȝ ðioeȝ

174ª. þ is un dýrne drýhten hiȝe *lac* . . . .
ȝemetinȝ moneȝū fira . hpýlc . . . .
hpíl uncer ȝrendles pearð on ðam
panȝe þær he porna fela riȝe *scyl*
5. d(ū)nȝū rorȝe ȝe fremede ýrmðe
to aldre ic ðæt eall ȝe præc rpa *be*
ȝýlpan þearf ȝrendeles maȝa . . . .
ofer eorðan uht hlem þone . re *þe*
lenȝest leofað laðan cýnnes *fær*
10. bifonȝen ic ðær furðum cpom
to ðā hrinȝ rele hroð ȝar ȝretan
rona me re mæra maȝo healf d*e*
nej rýððan he mod refan minne
cuðe pið hir rýlfes runu retl ȝetæhtc
15. peorod pær on pýnne ne reah ic pi
dan feorh under heofones hpealf
heal rittendra medu dream mara*n*
hpilū mæru cpen friðu ribb folca
flet eall ȝeond hpearf bædde býre
20. ȝeonȝe oft hio beah priðan recȝe
174ᵇ. . . . . ær hie to retle ȝeonȝ . hpilū f*or*
*duȝ*uðe dohtor hroð ȝares eorlum
on endc ealu pæȝe bær þa ic frea pare
flet rittende . nem nan hýrde þær hio
5. *gl*æd rinc hæleðū realde rio ȝe haten
. . . ȝeonȝ ȝold hroden ȝladū runa frodan.
*ia*fað þær ȝe porden pine reýldinȝa ri
ces hýrde ⁊ þæt ræd talað þ he mid ðý
*wi*fe pæl fæhða dæl ræcca ȝerette oft
10. seldan hpær . æfter leod hrýre lýtle
*hw*ile bon ȝar huȝeð þeah reo brýd duȝo
*mæ*ȝ þær þōn of þýncan ðeoden heaðo
heardna ⁊ þeȝna ȝe hpam þara leoda
*þ*onne he mid fæm nan on flett ȝæð.
15. drýht bearn dena duȝuða hipenede.
on him ȝladiað ȝomelra lafe heard
⁊ hrinȝ mæl heaða bearna ȝe rtreon
þen den hie ðā pæpnū pealdan morton.
Oððæt hie for læddan toðam lind
20. pleȝan rpæse ȝeriðas ond hýra rýlf
ra feorh þōn cpið æt beore reðe beah

175ª. ȝe ſýhð eald æſc piȝa ſeðe eall *ȝenam*
ȝâr cpealm ȝumena hī bið ȝrim..
fa on ȝinneð ȝeomor mod ȝeonȝ..
cempan þurh hreðra ȝe hýȝd *hiȝes*
5. cunnian piȝ bealu peccean ⁊ þ *pord*
acpýð. meaht ðu min pine mec*e*
ȝecnapan þone þin fæder to ȝefe*ohte*
bær. under here ȝriman hinde*man*
siðe. dýre iren þær hýne dene
10. ſloȝon peoldon pæl ſtope ſýððan
piðer ȝýld læȝ. æfter hæleþa hrýr*e*
hpate ſceýldunȝas nu her þara ba
nena býre nat hpýlces. frætpū
hremiȝ on flet ȝæð morðres ȝýlpe*ð*
15. ⁊ þone maðþū býreð þone þe ðu m*id*
rihte rædan ſceoldest manað ſpa
⁊ mýndȝað mæla ȝe hpýlce. ſarum
pordum oððæt ſæl cýmeð þ ſe fæm
nan þeȝn fore fæder dædum. æft
20. billes bite blod faȝ ſpefeð. ealdres
ſceýldiȝ him ſe oðer þonan loſrað
175ᵇ. . *iȝen*de cou him land ȝeare þon bioð
*b*rocene on ba healfe að ſpeorð eorla
*syð*ðan inȝelde peallað pæl niðas ⁊ hī
*wif*lufan æfter cear pælmū colran
5. *we*orðað þý ic heaðo bearna hýldo ne
*tel*ȝe. drýht ſibbe dæl denū unfæcne
*f*reond ſcipe fæstne ic ſceal forð
*s*precan. ȝen ýmbe ȝrendel. þ ðu ȝeare
*cu*nne ſinces brýtta to hpan ſýððan
10. *we*arð. hond ræs hæleða ſýððan heofones
ȝim. ȝlad ofer ȝrundas ȝæst ýrre cpō
*ea*tol æfen ȝrom uſer neoſan. ðær pe
ȝeſunde ſæl peardodon þær pæs hond
*sc*io hilde on ſæȝe feorh bealu fæȝum
15. *h*e fýrmest læȝ ȝýrded cempa him
ȝrendel pearð mærū maȝū þeȝne
to muð bonan. leofeſ mannes lîc
eall for ſpealȝ. noðý ær ut ða ȝen
idel hende. bona blodiȝ toð bealeþa
20. ȝemýndiȝ of ðā ȝold ſele ȝonȝan
polde. ac he mæȝnes rôf min coſtode

176a. ȝrapode ȝearo folm ȝlof h*anȝode*
ȝid ȝ ȝýllic ȝearo bendū fæst *sio*
þæs ordon cū eall ȝe ȝýrped de*ofles*
cræftum ȝ dracan fellū he mcc *þær*
5. on innan un ȝýnnȝne dıor dæ*d*
fruma ȝe dôn polde (.....)
manȝra ȝum ne hýt ne mıht*e*
ȝþa ȝýddan ıc on ýrre upp rıh*t*
aȝtod. To lanȝ ýȝ to reccenne hu ıc *þam*
10. leod ȝccaðan ýfla ȝe hpýlces hon*dlean*
for ȝeald þær ıc þeoden mın þıne
leode peorðode peorcū he on *peȝ*
loȝade. lýtle hpıle hıf pýnna bræc
hpæþre hım ȝıo ȝpıðre ȝpaðe *pear*
15. dade. hand on hıorte ȝ he hean
ðonan modes ȝeomor merc *ȝrund*
ȝe fcoll me þone pæl ræȝ pınc
ȝcıldunȝa. fættan ȝolde fela lea*no*
de manezū maðmū ȝýddan mer
20. ȝcn côm. ȝ pe to ȝýmble ȝeȝeten
hæfdon. þær þæȝ ȝıdd ȝ ȝlco ȝome
176b. *la scildinȝ* fela frıcȝende *feor*ran reh*te*
hwilum hıldc deor hearpan pýnnc ȝo
mel pudu ȝrette hpılū ȝýd aȝræc. ȝoð
ȝ *sa*rlic hpılū ȝýllıc ȝpell. rehte æfter
5. *r*hte rum heort cýnınȝ. hpılū eft
*onȝa*n eldo ȝebunden ȝomel ȝuð pıȝa
*ȝio*ȝuðe cpıðan hılde ȝtrenȝo hreðer
inne peoll. þōn he pıntrū frod porn
*ȝem*unde ȝpa pe þær ınne ȝ lanȝne
10. *deȝ* mode naman oddæt nıht becpom.
*oðe*r to ýldum þa pæȝ eft hraðe ȝearo
*ȝyr*n præce. ȝrendeles modor. Sıddode
*sor*h full ȝunu deað for nam pıȝ hete
*wed*ra pıf, unhýre hýre bearn ȝe præc
15. *beo*rn ac pealde ellen lıce þær pæȝ æȝc
*he*re frodan fýrn pıtan feorh uð
*ȝe*nȝc. noðer hý hınc nemoȝton ȝýddan
*m*erȝen cpom deað *per*ıȝ ne denıa
*le*ode. (brohdc) brondc for bærnan
20. *ne* on bęl hladan. leoſne mannan

177a. hıo þ hıc æt bær feondes fæ . . *un*
der fırȝen ȝtream . þ pæs hroð ȝ*are*
hreopa tornoȝt þara þe leod fru
man lanȝe beȝeate . þa se ðeoden *mec*
5. ðıne lıfe healȝode hreoh mod þ *ic*
on holma ȝeþrınȝ eorl ȝcıpe efnd*e*
ealdre ȝeneðde . mærðo fremed*e*
heme mede ȝehet ıcða ðæȝ pælm*es*
þe ıs pıde cuð ȝrımme ȝrýre hıcn*e*
10. ȝrund hýrde fond þær unc hpıle
pæs hand ȝe mæne . holm heolfre
peoll ȝ ıc heafde be cearf ın ðam ȝ*ele*
ȝrendeles modor . eacnum ecȝum
un ȝofte þonan feorh oð ferede .
15. næs ıc fæȝe þa ȝýt . ac me eorla hl*eo*
eft ȝescalde maðma menıȝeo maȝa
healf denes. XXXI.
Ðpa se ðeod kýnınȝ þeapū lýfde
nealles ıc ðā leanū for loren
20. hæfde mæȝnes mede ac he me
177b. . . . . *s* ȝeaf ȝunu healf denеȝ on
. ne ȝýlfes dom . ða ıcðe beorn
*cy*nınȝ brınȝan pýlle . estum ȝe
*yw*an ȝen ıs eall æt ðe . hıȝȝa ȝelonȝ
5. *ic* lýt hafo . heafod maȝa nefne
*hy*ȝelac ðec . het ða ın beran eafor
*he*afod ȝeȝn . heaðo ȝteapne helm
*ha*re býrnan ȝuð ȝpeord ȝeato hıc
*ȝy*d æfter præc . me ðıȝ hılde ȝccorp
10. *h*roð ȝâr ȝealde ȝnotra fenȝel ȝume
*w*orde het þ ıc hıȝ æreȝt ðe eft ȝeȝæȝde
*c*pæð þ hýt hæfde hıoro ȝar cýnınȝ
*l*eod ȝcýlduunȝa lanȝe hpıle . noðý
ær ȝuna ȝınū ȝýllan polde hpatū
*h*eoro pearde þeah he hī hold pære.
breoȝt ȝepædu bruc ealles pell .
hýrde ıc þ þam frætȝum feoper
mearaȝ . lunȝre ȝelıce laȝt pear
dode . æppel fealupe he hī est ȝe
20. teah meara ȝ maðma ȝpa ȝceal

178ᵃ. mæȝ don . neallеȝ ınpıt net oðrū
breȝdon dýrnū cræfte deað re*n* . .
hond ȝeȝteallan hýȝelace pæs *niða*
hcardū . nefa ȝpýðe hold ȝ ȝehp*æðer*
5. oðrū hroþra ȝemýndıȝ . hýrd*e*
ıc þ he ðone healȝ heah hýȝde *ȝe*
ȝealde prætlıcne pundur m*aðð*um
ðone þe hım pealh ðeo ȝeaf ðeo*d*
dohtor þrıo pıcȝ ȝomod ȝpanco*r*
10. ȝ ȝadol heorht hýre ȝýððan pæs *æfter*
beah ðeȝe hroȝt ȝe peorðod . ȝpa b*eal*
dode bearn ecȝ ðeopes . ȝuma ȝu*ðum*
cuð ȝodū dædū dreah æfter dome
neallеȝ drunene ȝloȝ . heorð ȝene*a*
15. taȝ næȝ hī hreoh ȝefa . ac he ma*n*
cýnnes mæȝte cræfte . ȝın fæstan
ȝıfe þe hım ȝod ȝealde heold hılde
deor hean pæs lanȝe ȝpa hýne ȝeata
hearn ȝodne netealdon . ne hýne
20. on medo hence mıcles pýrðne .
178ᵇ. *dr*ihten pereda ȝedon polde ȝpyðe
. . . don þ he ȝleac pære æðelınȝ un
*fro*m ed pen den cpom tır eadıȝū
*me*nn torna ȝehpýlces . het ða eorla
5. *hle*o ınȝe fetıan . heaðo rof cýnınȝ
*hre*ðles lafe . ȝolde ȝe ȝýrede næȝ
mid ȝeatū ða ȝınc mıað þū ȝelra
on ȝpeordes had . þ he onbıo pulfes
*bea*rm aleȝde . ȝ hī ȝe ȝealde ȝeofan
10. *pu*ȝendo . bold ȝ breȝo ȝtol hī pæs
*ba*m ȝamod on ðam leod ȝcıpe
*lo*nd ȝecýnde eard eðel rıht oðrū
*sw*ıðor . ȝıde rıce þā ðær ȝelra pæs .
æft þ ȝe ıode ufaran doȝrū . hılde
15. *h*lāmmū ȝýððan hýȝelac læȝ . ȝ
hearede hılde meceaȝ under bord
hreoðan to bonan purdon . ða hýne
ȝeȝohtan on ȝıȝe þeode hearde hılde
frecan heaðo ȝcılfınȝaȝ . nıða ȝe
20. næȝdan nefan here rıces ȝýððan

179a. heopulfe bræde rice on hand ȝe*hwearf*
heȝe heold tela fiftiȝ þintra *þæs þa*
frod cýninȝ eald eþel peard oððæ*t*
(ā)n onȝan deorcū nihtū draca *ricsan*
5. þeðe on hea ū re hæþe . hord be peot*ode*
þtan beorh þtea(þ)ne þtiȝ under læȝ
eldū uncuð þær on innan ȝionȝ . niða
nat hþýlū ....od . ȝeþenȝ hæðnū ho*rde*
hond ætenþf . hþýlce þince fac(n)ne *he þ*
10. þýððan lyarc þoihð // þlæpende b*e*
(f)ýren hýrde þeo fes cræfte þ þie
ðiod imþi ie hy folc biorn(u) þ heȝe
holȝe(n) þæs. XXXII
Neallef midȝe peoldū þýrm horda
15. cræft þýlfes þillū þeðe hī þare *ȝe*
þceod ac for þrea nedlan þeȝn nat
hþýlces hæleða hearna hete þpenȝ*eas*
fleoh ..... þearfec ⁊ ðær inne peal*l*
þecȝ þýnlea þiȝ þona in (þ)atide þ þā d ///
20. ðā ȝýrte ȝryre hroȝa þtod hþæðr //
earm þceapen æt l celf ...ifo cenc ///
179b. imiri // pl... þcearen þceapen ...
o . pilinnet þe fæf he ȝeat þinc fæt
þær þæf þþýlcra fela in ðā eorð
.....*e* ær ȝe þtreona þpa hý on ȝear da
5. *ȝum* ȝumena nat hþýlc eormen lafe
*æð*elan cýnnes þanc hýcȝende þær ȝe
*hy*dde . deore maðmaf ealle hie deað
for nam ærran mælū . ⁊ þi an ða ȝen
*leo*da duȝuðe þeðær lengeft hpearf
10. *we*ard þine ȝeo mor (þen)de þæf ýldan
þ he lýtel fæc lonȝ ȝe þtreona brucan
*mo*rte heorh eal(l) ȝearo þunode on þonȝe
w . ter ýðū neah nipe be næþþe nearo
cræftū fæst þær on innon bær eorl
15. *ȝe*þtreona hrinȝa hyrde hard fýrdne
*dæ*l fættan ȝoldes fec þorda cpæð heald
þu nu hrucæ // nu hæleð ne mæþtan eorla
æhte hpæt hit ær on ðe ȝode heȝeaton
ȝuð deað for nam . feorh healc frecne
20. fýrena ȝehþýlcne . leoda minra þara
ðe þis of ȝeaf ȝe þapon þele dream

180ᵃ. nah hpa ſpeord peȝe oððe fe . . ȝ .
fæted pæȝe . drync fæt deore duȝuð
ellor seoc ſceal ſe hearda helm *hyr*
ſted ȝolde fætū be feallen feor m . *nd*
5. ſpefað . þa ðe beado ȝrıman bypan
sceoldon . ȝe ſpylce seo here pâd *ſio*
æt hılde ȝebâd ofer borda ȝebræc
bıte ırena broſnað æfter beor ne
ne mæȝ bỳrnan brınȝ æfter *pıȝ fru*
10. man pıde feran hæleðū be healfe
næſ hear pan pỳn . ȝomen ȝleo beameſ
neȝôd hafoc ȝeond ſæl ſpınȝeð ne ſe
ſpıſta mearb burb ſtede beateð bea*lo*
cpealm hafað fela feorh cỳnna fiorð
15. on ſended . Spa ȝıo mor mod ȝıohðo
mænde . an æfter eallū unblıðe hpeo*p*
dæȝes ȝ nıhtes oððæt deaðes pỳlm hrâ*n*
æt heortan hord pỳnne fond eald uh*t*
ſceaða opene ſtandan ſeðe bỳrnend*e*
20. bıorȝas ſeceð . nacod nıð draca nıhte*s*
fleoȝeð fỳre be fanȝen hỳne fold buen*d*
180ᵇ. . . . . a . on heȝe ſ?&&an ſceall h . . . . .
. . . *hr*uſan þær he hæðen ȝold parað *pin*
trum frod ne bỳð hī pıhte ðe ſel .
*sw*a ſe ðeod ſceaða þreo hund pıntra .
5. *he*old on hruſam hord ærna ſū eacen
*cr*æftıȝ oððæt hỳne ân abealch mon
*o*n mode man drỳhtne bær . fæted
pæȝe frıoðo pære bæd hlaford ſınne
þa wæs bord rasod on boren beaȝa
10. *h*ord bene ȝetıðad fea ſceaftū men
frea ſceapode . fira fỳrn ȝe peorc
*f*orman ſrıðe . þa ſe pỳrm on pôc proht
pæſ ȝenıpad . ſtonc ða æfter ſtane
ſtearc heort onfand feondes fot
15. *la*ſt heto forð ȝeſtop . dỳrnan cræfte
dracan heafde neah . ſpa mæȝ unfæȝe
eaðe ȝedıȝan pean ȝ præc ſıð ſeðe pal
den des hỳldo ȝehealdeþ hord peard
ſobte ȝeorne æfter ȝrunde polde
20. ȝuman findan . þoñe þe bī on ſpeo
fote ſare ȝeteode . bat ȝ hreoh mod

181ª. hlæpū oft ỳmhe hpearf ealne *utan*
peardne ne ðær ænıȝ mon on *þære*
pest enne hpæðre hılde ȝe feh bea..
peorces hpılū on beorh æt hpea*rf*
5. ȝınc fæt ȝohte he þ ȝona on f*and*
ðæt hæfde ȝumena ȝū ȝoldes ȝe
fandod heah ȝeȝtreona hord pea*rd*
on bâd earfoð lıce oððæt æfen c*wom*
pæs ða ȝe bolȝen beorȝeȝ hỳrde.
10. polde fela ða lıȝe for ȝỳldan drınc
fæt dỳre. Þa pæȝ dæȝ ȝceacen p*yr*
me on pıllan no on pealle læȝ b*i*
dan polde ac mıd bæle fôr fỳre
ȝe fỳred pæȝȝe fruma eȝeȝlıc
15. leodū on lande ȝpa hỳt lunȝre
pearð on hỳra ȝınc ȝıfan ȝare
ȝeendod:- XXXIII·
ÐA se ȝæȝt onȝan ȝledū ȝpıpan
beorht hofu hærnan hrỳn*e*
20. leoma ȝtod eldum on andan no ðæ*r*
aht cpıces. lað lỳft floȝa læfan
181ᵇ. *wolde* pæȝ þæȝ pỳrmes pıȝ pıde ȝeȝỳ*ne*
*ne*aro faȝes nıð nean ȝ feorran hu
se ȝuð ȝceaða ȝeata leode hatode ȝ hỳn*d*
hord eft ȝe ȝceat. drỳht ȝele dỳrn
5. *ne* ær dæȝes hpıle. hæfde land para
*lı*ȝe be fanȝen bæle ȝ bronde beorȝes
ȝetrupode pıȝes ȝ pealles hī ȝeo pen
ȝeleah þa pæs hıo pulfe hroȝa ȝecỳ
*ð*ed ȝnude to ȝoðe þ hıs ȝỳlfes hım
10. *b*olda ȝeleȝt brỳne pỳlmū mealt.
*ȝ*if ȝtol ȝeata þ ðā ȝodan pæs. hreop
on hreðre hỳȝe ȝorȝa mæst. pende
se pısa þ he pealdende ofer ealde
*r*uht ecean drỳhtne bıtre ȝebulȝe.
15. *b*reoȝt ınnan peoll þeoȝtrū ȝe ȝoncum
ȝpa hī ȝeþỳpe ne pæȝ. hæfde lıȝ draca
leoda fæsten. ealond utan eorð peard
ðone ȝledū for ȝrunden hī ðæȝ ȝuð
kỳnınȝ pedera þıoden præce leornode
20. heht hī þa ȝe pỳrcean pıȝendra hleo eal*l*
ırenne eorla drỳhten pıȝ bord prætlıc

182ª. ꝑꝟꝑe heȝearpe þ hī holt ꝑudu he*lpan*
ne meahte lınd ꝑıð lıȝe ꝑceolde
þend daȝa æþelınȝ ær ȝôd ende ȝe
bıdan ꝑorulde lıfes ⁊ ꝑe ꝑýrm ꝑo
5. mod þeah ðe hord pelan heolde lan*ȝe*
ofer hoȝode ða hrınȝa fenȝel þ he
þone ꝑıd floȝan ꝑeorode ȝe ꝑohte
sıdan berȝe no he hī þā ꝑæcce on
dred . ne hım þæꝑ ꝑýrmes ꝑıȝ for
10. ꝑıht dýde . eafoð ⁊ ellen forðon he
ær fela nearo neðende nıða ȝedıȝd*e*
hılde hlemma ꝑyððan he hroð ȝar*es*
ꝑıȝor eadıȝ ꝑecȝ ꝑele fælꝑode . ⁊ æt ȝ*uþe*
for ȝrap ȝrendeles mæȝū laðan
15. cýnnes no pæt læꝑest pæs hond ȝem*ot*
þær mon hýȝelac ꝑloh . ꝑýððan ȝeata
cýnınȝ ȝuðc ræsum frea pıne folce .
fres londum on hreð les eafora
hıoro drýncum ꝑpealt bılle ȝebeaten
20. þonan bıo pulf com ꝑýlfes cræfte
ꝑund nýttc dreah hæfde hī on earmo
182ᵇ. XXX. hılde ȝeat pa þa be to holm*e*
.. *a*ȝ nealles het pare hrem ȝe þorf
.... feðe pıȝes þe hī foran on ȝean .
*lı*nde bæron lýt eft hecpom frā þā
5. *h*ıld frecan hames nıoꝑan ofer
*s*pam ða ꝑıoleða hıȝonȝ ꝑunu ecȝ ðeopes
*ea*rm an haȝa eft to leodū þær hım
*h*ýȝd ȝebead hord ⁊ rıce beaȝaꝑ ⁊ breȝo
*st*ol bearne netrupode þ he ꝑıð ælfýl
10. cū eþel ꝑtolaꝑ healdan cuðe . ða pæs
*h*ýȝe lac dead . no ðý ær fca ꝑceafte
*f*ından meahton æt ðā æðelınȝe
*æ*nıȝe ðınȝa þ he heardrede hılaford
*w*ere oððe þone cýne dôm cıoꝑan pol
15. *de* . hpæðre he hī on folce freond larū
heold . eꝑtū mıd are oððæt he yldra
pearð . peder ȝeatū peold hýne præc
mæcȝaꝑ ofer ꝑæ ꝑohtan ꝑuna ohteres
*h*æfdon hý forȝ(*e*)alden helm ꝑcýlfınȝa
20. þone ꝑeleꝑtan ꝑæcýnınȝa þara ðe
ðe ın ꝑpıo rıce ꝑınc brýt nade . mærne

183ᵃ. þeoden hĩ þ to mearce pearð he *þær*
or feorme feorh punde hleat ſpe*or*
dcs ſpenzum ſunu hýzelaceſ . J *him*
eft zeſa(ʷ)t onzcn ðioc̃ bearn ham*es*
5. mioſan ſýððan heardred læz . let
ðone brezo ſtol bio pulf healdan
zeatū pealdan þ pæs zod cýnınz.

XXXIIII.

Se ðæs leod hrýres lean zemunde
10. uferan dozrū ead zılſe pearð fea
ſceaftū freond folce zeſtepte . ofer
ſæ ſıde ſunu ohteres pızū J pæpnū
hezе præc ſýððan cealdū cear ſıðum
cýnınz ealdre bıneat . ſpa he nıða ze
15. hpane zeneſen hæfde ſlıðra zeſlýht*a*
ſunu ecz ðıopes . ellen peorca oððone
anne dæz þe he pıð þã pýrme zepezan
ſceolde . ze pat þa ·XII· ſū torne ze
bolzen drýhten zeata dracan ſceapıan
20. hæfde þa ze fru nen hpanan ſıo fæhð
araſ . bealo nıð bıorna hĩ to bearme
183ᵇ *cwom* maðþū fæt mære þurh ðæſ mel
*da*n hond ſe pæſ on ðã ðreate þreotteo
þa ſecz ſe ðæſ orlezeſ or on ſtealde hæft
*hy*ze zıomor ſceolde hean ðonon . ponz
5. *m*ısıan he ofer pllan zıonz . to ðæs ðe
he eorð ſele anne pısse . hlæp under
*h*ruſan holm pýlme neh . ýð ze pınne
se pæs ınnan full prætta J pıra peard
un hıore zearo zuð freca zold mað
10. maſ heold . eald under eorðan næſ þ
ýðe ceap to ze zan zenne zumena ænızū
ze ſæt ða on næſſe nıð heard cýnınz.
þenden hælo abead heorð zeneatū zold
*w*ine zeata hım pæs zeomor ſefa pæfre
15. J pæl fuſ pýrd unze mete neah . ſe ðone
zomelan zretan ſceolde ſecean ſaple
hord ſundur ze dælan lıf pıð lıce no
þon lanze pæſ . feorh æþelınzeſ flæſce
be punden. bıo pulf maþelade bearn
20. ecz ðeopeſ fela ıc on zıo zoðe zuð ræſa
ze næſ orlez hpıla ıc þ eall ze mon.

184ᵃ. ic pæs ſyfan pintre þa mec ſinca *bal*
dor frea pine folca æt minū fæd*er*
ȝenam heold mec ⁊ hæfde hreðel cýni*n*ȝ
ȝeaf me ſinc ⁊ ſýmbel ſibbe ȝemund*e*
5. næſ ic hī tolife laðra opihte beorn *in*
burȝū þōn his bearna hþýlc . here bea*ld*
⁊ hæð cýn . oððe hýȝelac min pæs þam
ýldestan unȝe|ldefelice mæȝes dædū
morþor bed ſtred ſýððan hýne hæðcýn
10. of horn boȝan . hiſ frea pine flane ȝe
ſpencte miſte mercelſes ⁊ his mæȝ of
scet broðor oðerne blodiȝan ȝare þ pæs
feoh leas ȝe feoht fýrenū ȝe ſýnȝad . hreð*re*
hýȝe meðe ſceolde hpæðre ſpa þeah æð*e*
15. linȝ un precen ealdres linnan ſpa bið
ȝeomor hic ȝomelū ceorle to ȝe bidanne
þ his býre ride ȝionȝ on ȝalȝan þōn he
ȝýd prece ſariȝne ſanȝ þōn hiſ ſunu
hanȝað hrefne to hroðre ⁊ he hī helpan
20. ne mæȝ eald ⁊ in frod æniȝe ȝe fremman
ſýmble bið ȝemýndȝad morna ȝehþýlce
184ᵇ. *eafo*ran ellor ſið oðres neȝymeð
to ȝe bidanne burȝū in innan ýrfe
peardas þōn ſe an hafað þurh dea
ðes nýd dæda ȝe fondad . ȝeſýhð ſorb
5. ceariȝ on his ſuna bure pin ſele peſt
ne pind ȝereste . reote be rofene
ridend ſpefað hæleð in hoðman niſ
þær hearpan ſpeȝ ȝomen in ȝeardū
ſpýlce ðær iu pæron. XXXV.
10. Ic piteð þōn on ſeal man ſorh leoð
ȝæleð an æfter anū þuhte him eall
torū ponȝaſ ⁊ pic ſtede ſpa pedra helm
æfter here bealde beortan ſorȝe peal
*le*nde pæȝ pihte ne meahte . on ðam feorh
15. bonan fæȝhðe ȝebetan no ðý ær be þone
beaðo ric(2) hatian ne meahte laðum
dædū þeah hī leof ne pæs . he ða mid
þære ſorhȝe þe hī ſio ſár þ lamp ȝū
dream of ȝeaf ȝodes leoht ȝeceas ea
20. ferū læfde spa deð eadiȝ mon lond
⁊ leod býriȝ þa he of life ȝe pat þa

185a. *wæs* ſýnn ⁊ ſacu ſpeona ⁊ ȝeata ofer *rid*
pæter proht ȝe mæne. here nıð hear*da*
sýððan hreðel ſpealt oððe hī on ȝen
ðeopeȝ eaferan pæran frome fýrd
5. hpate freode ne poldon ofer heafo
healdan ac ýmb hreoſna heorh eato*lne*
ınpıt ſcear oft ȝe ȝe fremedon. þ mæȝ
pıne mıne ȝe præcan fæhðe ⁊ fýrene
spa hýt ȝe fræȝe pæs þeahðe oðer hıs
10. ealdre ȝe bohte beardan ceape hæð
cýnne pearð ȝeata drýhtne ȝuð onſæȝe
þa ıc on morȝne ȝc frægn mæȝ oðerne
bılleſ ecȝū on bonan ſtælan. þær onȝen
þeop eofores nıoſað. ȝuð helm to ȝlad
15. ȝomela ſcýlfinȝ hreaſ blac hond ȝe
munde; fæhðo ȝenoȝe fſorh ſpenȝ ne of
teah. Ic hī þa mað mas þe he me ſealde
ȝeald æt ȝuðe ſpa me ȝıfeðe pæs. leohtan
ſpeorde he me lond for ȝeaf eard eðel pýn
20. næſ hım ænıȝ þearf þ heto ȝıfðū oððe
to ȝar denū oððe ım ſpıo rıce ſecean þurfe
185b. *wyr*ſan pıȝ frecan peorðe ȝecypa*n symle*
ic hī on feðan beforan polde aūon
orde ⁊ spa to aldre ſceall ſræcce' frem
man þenden þıs ſpeord þolað þ mec ær
5. ⁊ ſıð oft ȝelæste ſýððan ıc for duȝeðū
*dæ*ȝ hrefne pearð to hand bonan huȝa
*ce*mpan nalles he ða frætpe freſ cýnınȝ
breost peorðunȝe brınȝan moſte ac
ın cem pan ȝecronȝ cumbleſ hýrde
10. æþelınȝ on elne ne pæs ecȝ bona ac hī
hılde ȝrap heortan pýlmaſ han hus
ȝe bræc nu ſceall hılleſ ecȝ hond ⁊ heard
ſpeord ýmb hord pıȝan. beo pulf ma
ðelode beot pordū ſpræc nıehſtan ſıðe
15. *ic* ȝe neðde fela ȝuða onȝeo ȝoðe ȝýt ıc
pýlle frod folces peard fæhðe ſecan
mærðū fremman ȝıf mec ſe mân ſceaða
of eorð ſele ut ȝe ſeceð ȝeȝrette ða
ȝumena ȝe hpýlcne hpate helm be
20. rend hındeman ſıðe ſpæſe ȝe ſıðas
nolde ıc ſpeord beran pæpen to pýrmc

186a. ȝif ıe pıȝte hu pıððam aȝlæeean ell*es*
meabte . ȝýlpe pıð ȝrıpan . ȝpa ıe ȝıo pıð
ȝrendle dýde ıe ǽe ðær heaðu fýres hateȝ
pene reðes J hattres forðon ıe me on
5. hafu bord J býrnan nelle ıe beorȝes
peard ofer fleon fotes trem ae unc ȝeeal .
peorðan æt pealle ȝpa une pýrd ȝeteoð
metod manna ȝe hpæs ıe eom on mode
from . þ ıe pıð þone ȝuð flozan ȝýlp ofer
10. sıtte ȝebıdeȝe on beorȝe býrnū perede
seeȝas on searpū hpæðer ȝel mæȝe æft
pæl ræse punde ȝe dýȝan . uneer tpeȝa
nıȝ þæt eoper pıð neȝe met mannes nef .
mın anes pat he pıð aȝlæeean eofoðo
15. dæle eorl ȝcýpe efne ıe mıd elne ȝecall
ȝold ȝeȝanȝan oððe ȝuð nımeð feorh
bealu freene frean eo perne . aras ða
bıronde rof oretta heard under helm*e*
hıoro ȝereean bær under ȝtan eleofu
20. ȝtrenȝo ȝe trupode anes mannes ne bıð
spýle earȝes sıð ȝeseah ða be pealle
186b. *se* ðe porna fela ȝū eýȝtū ȝôd ȝuða ȝe
*dı*ȝde hılde hlemma þōn hnıtan feðan
*s*to dan ȝtan boȝan ȝtreā ut þonan . brecan
of beorȝe pæȝ þære burnan pælm heaðo
5. fýrū hat . ne meahte horde neab un
býrnende ænıȝe hpıle deop ȝe dýȝan
for draean leȝe . let ða of breoȝtū ða he
ȝe bolȝen pæs peder ȝeata leod pord ut
faran ȝteare heort ȝtýrmde ȝtefn ın
10. be eom heaðo torht hlýnnan under
hârne ȝtân hete pæs on hre red hord
peard onenıop mannes reorde næs
ðær mara fýrȝt freode to frıelan
frō ærest epom oruð aȝlæeean ut
15. of ȝtane hat hılde ȝpât hruȝe dýnede
bıorn under beorȝe bord rand on ȝpâf
pıððam ȝrýre ȝıeste ȝeata drýhten
ða pæs hrınȝ boȝan heorte ȝe fýȝed
ræeee to ȝeeeanne ȝpeord ær ȝe bræd
20. ȝod ȝuð eýnınȝ ȝomele lafe . ecȝū un
ȝleap æȝlhpæðrū pæs bealo hýeȝendra

187a. *broga* frā oðrū ſtīð mod ȝeſtod *þīð*
ſteapne rond ſima healdor ða se ſyrm
ȝeheah ſnude to ſomne he on ſeapum
bâd ȝe þat ða bȳrnende ȝe boȝen'ſcrīðan
5. to ȝ ſcīpe ſcȳndan ſcȳld þel ȝe bearȝ *life*
J hice læſſan hþile mærū þeod ne *þonne*
his mȳne ſohte ðær he þȳ fȳrſte for
man doȝore pealdan moste ſſa him
þȳrd neȝe ſcraf hreð æt hilde hond *up*
10. abræd . ȝeata drȳhten ȝrȳre fahne *ſloh*
inc ȝe lafe þ sio ecȝ ȝepâc brun on bane
bat unspīðor . þōn his ðiod cȳninȝ *þearfe*
hæfde bȳſiȝū ȝe bæded þa pæſ heorȝes
pearð æfter heaðu ſſpenȝe on hreo um
15. mode pearp pæl fȳre þide ſſprunȝon
hilde leoman hreð ſiȝora neȝealp ȝold
þine ȝeata ȝuð bill ȝe ſſpâc nacod æt niðe
spa hȳt no ſceolde iren ær ȝôd ne þæs
þ eðe ſrīð . þ se mæra maȝa ecȝ ðeopes
20. ȝrund ponȝ þone ofȝȳfan polde ſceolde
pillan þic eardian . elles hperȝen . ſſpa
187b. *sceal* æȝhþȳlc mon . alætan læn daȝ*as*
næſ ða lonȝ to ðon þ ða aȝlæ(ȝ)cean hȳ
eft ȝemet ton hȳrte hȳne hord peard
hreðer æðme peoll nipan ſteſne nearo
5. *pro*pode fȳre hefonȝen ſe ðe ær folce
*we*old . neallef hī on heape heand ȝe ſteallan
æðelinȝa hearn ȳmbe ȝe ſtodon hilde
*c*ȳſtū ac hȳ on holt huȝon ealdre bur
ȝan hiora inanū peoll ſefa þīð ſorȝū
10. sibb æfre nemæȝ þiht on pendan þā
ðe pel þenceð:- XXXVI.
Þiȝ laf pæſ haten peox ſtanef ſunu leof
lic lind þiȝa leod ſcȳlfinȝa . mæȝ ælf
*h*eres ȝeseah his mon drȳhten under
15. *h*ere ȝriman hat þropian . ȝe munde
ða ða are þe he him ær for ȝeaf . þīc
stede peliȝne pæȝ mundinȝa folc rihta
ȝe hþȳlc ſſpa his fæder ahte ne mihte
ða for habban . hond rond ȝe fenȝ
20. ȝeolpe linde ȝomel ſſpȳrd ȝeteah þæt
pæſ imid eldum ean mundeſ laf.

188a. *su*na ohtere þā æt ræcce ꝑearð *præc* .
ꝑine leaȝū ꝑeoh ꝑtaneȝ bana meceȝ ec*ȝum*
ȝ his maȝū ætbær brun faȝne helm
hrinȝde bȳrnan eald ꝑꝑeord etonȝc þ
5. hī onela for ȝeaf his ȝædelinȝes ȝuð
ȝe pædu fȳrd ꝑearo fuȝlic no ȳmbe
ða fæhðe ꝑꝑræc þeah ðe he hiȝ broðor
bearn abred pade. he frætpe ȝeheold
fela missera bill ȝ bȳrnan oððæt
10. hiȝ bȳre mihte eorl ꝑceꝑpe efnan ꝑꝑa
his ær fæder ȝeaf hī ða mid ȝeatū ȝuð
ȝe pæda æȝhpæs unrim þa he of
ealdre ȝepat frod on forð peȝ þa
pæs for ma ꝑrð ȝeonȝan cempan þæt
15. he ȝuðe ræs mid his freo drȳhtne
fremman ꝑceolde neȝe mealt hī ꝑe
mod ꝑefa ne his mæȝenes laf ȝe þac
æt ꝑiȝe þase ꝑȳrm onfand sȳððan
hie to ȝædre ȝe ȝan hæfdon ꝑiȝ lâf
20. maðelode pord rihta fela sæȝde
ȝesriðū hī pæs sefa ȝeomor. Ic ðæt
188b. *mæl* ȝe man þær ꝑe medu þeȝun ꝑon*ne*
we ȝe heton ussū hlaforde in bior ꝑele
ðe us ðas beaȝas ȝeaf þ ꝑe hī ða ȝuð ȝe
tapa ȝȳldan ꝑoldon ȝif hī þȳslicu
5. þearf ȝlūꝑe hel maȝ ȝ heard speord
ðe he uȝic on herȝe ȝe ceaȝ to ðȳssū ꝑrð
fate ꝑȳlfes ꝑillū on munde uȝic mærða
ȝ me þaȝ mað mas ȝeaf þe he uȝic ȝâr
ꝑiȝend ȝode tealde hꝑate helm berend
10. þeahðe hlaford uȝ þis ellen ꝑeorc ana
aðohte to ȝe frem manne folceȝ hȳrde
for ðā he manna mæȝt mærða ȝe fre
mede dæda dollicra nuiȝȝe; cumen þ ure
man drȳhten mæȝenes be hofað ȝodra
15. ȝuð rinca putun ȝonȝan to helpan
hild fruman þenden hȳt ȝȳ ȝled eȝeȝa
ȝrim ȝod pat on mec þ me is micle
leofre þ minne hic haman mid minne
ȝold ȝȳfan ȝled fæðmię neþȳnceð me
20. ȝe rȳȝne þ ꝑe rondaȝ beren eft to eardc
nemne ꝑe æror mæȝen fâne ȝefȳllan.

189a. *f*eorh ealgian pedra ðiod nes ic þat ȝearc
þ næron eald ȝe þýrht þ he ana ȝcýle ȝe*ata*
duȝuðe ȝnorn þro þian ȝeriȝan æt ȝæcce
ȝceal. urū; ȝpeord ȝ helm býrne ȝ býrdu ȝcrud *ba*.
5. ȝemæne. þod þa þurh þone pæl r(æ)c þiȝ he*a*
folan bær frean on fultū fea porda *cwæð*
leofa bio pulf læst eall tela ȝpaðu on ȝ*eo*
ȝuð feore ȝeara ȝe cpæde þ ðu ne alæte
beðe lifiȝendū. dóm ȝe dreoȝan ȝcealt nu
10. dædū rof æðelinȝ an hýdiȝ ealle mæȝene
teorh ealȝian ic ðe fullæstu. æfter ðam
þordū þýrm ýrre cpom atol inpit ȝæ*st*
oðre þiðe fýr þýlmū fah fionda nios..
laðra manna liȝ ýðū for born bord þið
15. rond býrne. nemeahte ȝeonȝū ȝar þiȝan
ȝeoce ȝe fremman ac se maȝa ȝeonȝa und*er*
hiȝ mæȝes ȝcýld elne ȝe eode þa his aȝen. p..
ȝledū for ȝrunden þa ȝen ȝuð cýninȝ m....
ȝemunde mæȝen ȝtrenȝo ȝloh hilde bille þ
20. hýt on heafo lan ȝtôd niþe ȝe nýded næȝlinȝ
for bærȝt ȝespâc æt ȝæcce ȝpeord bio pulfes
189b. ȝomol ȝ ȝræȝ mæl hī þ ȝifeðc ne pæs þ
hī irenna ecȝe mihton helpan æt hilde
*n*æȝ ȝio hond to ȝtronȝ ȝeðe meca ȝe hpane
*m*ine ȝe fræȝe ȝpenȝe ofer ȝohte þon he to
5. *sæ*cce bær pæpen pundū heard næs him
*wi*hte ðe sel. þa pæs þeod ȝceaða þriddan
*si*ðe frecne fŷr draca fæhða ȝemýndiȝ
*r*æsde on ðone rofan þa hī rū aȝeald
hat ȝ heaðo ȝrim healȝ ealne ýmbe fenȝ
10. biteran banū heȝe blodeȝod pearð sapul
driore ȝpat ýðū peoll. XXXVII.
Ða ic æt þearfe þeod cýninȝes and lonȝne
eorl ellen cýðan cræft ȝ cenðu ȝpa him
ȝecýnde pæȝ nehedde he þæȝ heafolan ac
15. ȝio hand ȝebarn modiȝes mannes þær he
hiȝ mæȝeneȝ healp þ he þone nið ȝæst nioðor
hpene ȝloh. ȝecȝ on ȝearpū þ ðæt ȝpeord ȝe
*d*eaf fah ȝ fæted þ ðæt fŷr on ȝon ȝpeðrian
ȝýððan þaȝen ȝýlf cýninȝ. ȝe peold his (his)
20. ȝe pitte pæll ȝeaxe ȝebræd biter ȝ beadu
ȝcearp þ he on býrnan pæȝ for prat pedra

190ᵃ. belm þýrm on middan feond ȝe fýldan
ferh ellen præc ⁊ hi hýne þa heȝen abro
ten hæfdon ýh æðelinȝas ýþýlc ýceolde
ýecȝ þesan. þeȝn æt ðearfe þ ðā þeodne
5. þæs ýriðaȝ ýiȝe hþile sýlfes dædū. *porlde*
ȝe þeorces. ða ýio þund onȝon þe hī ýc *eorð*
draca ær ȝe þorhte ýþelan ⁊ spella*n he*
þ sona onfand þ bī on breoýtū heal*onio*
þeoll attor on ýnnan ða ýe æðelinȝ ýionȝ
10. þ he hi þealle þîs hýcȝende ȝesæt on ýesse
ýeah on enta ȝe þeorc huða ýtan boȝan
ýtapulū fæste ece eorð reced ýnnan healde
hýne þa ýid handa heoro dreoriȝne *þeo*
den mærne þeȝn unȝemete t ill þine dry*hten*
15. his pætere ȝe lafede hilde ýædne ⁊ his he*lo*
onýpeon. bio þulf maþelode he ofer he*nne*
ýpræc þunde pæl bleate ýisse he ȝearpe
þ he dæȝ hþila ȝ droȝen hæfde eorðan þýnne
ða þæs eall ýceacen doȝor ȝe rimeý deað unȝe
20. mete neah nu ic ýuna minū ýýllan polde
ȝuð ȝe pædu þær me ȝifeðe ýþa ænȝ ýrfe
190ᵇ. *we*ard æfter þurde hice ȝe lenȝe ic ðas leode
*he*old. fiftiȝ þintra næýýe folc cýninȝ
*ym*be ýittendra ænȝ ðara þemec ȝuð þinū
*ȝre*tan doryte eȝeýan ðeon Ic on earde hâd
5. *mæ*l ȝe ýceafta heold min tela ne ýohte
*se*aro niðaý ne me ýpor fela aða on ûn
*ri*ht ic ðæý calleý mæȝ feorh hennū ýeoc ȝe
*fea*n habban forðā me þitan ne ðearf
þaldend fira morðor bealo maȝa þonne
10. min ýceaceð lif of hice nuðu lunȝre ȝeonȝ
hord ýceapian under harne ýtan. þiȝ laf
leofa nu ýe þýrm liȝeð ýþefeð ýare þund
*sin*ce bereafod bio nu on ofoýte þ ic ær þelan
ȝold æht onȝite ȝearo ýceapiȝe ýþeȝle ýearo
15. ȝīmaý þ ic ðý ýeft mæȝe æfter maððū þelan
min alætan lif ⁊ leod ýcipe þoñe ic lonȝe heold:-
Ða ic ýnude ȝefrægn ýunu þih XXXVIII.
ýtanes æft̄ þord cþýdū þundū drýhtne.
hýran heaðo ýiocū hrinȝ net heran broȝdne
20. headu ýercean under beoriȝes hrof. ȝeýeahða
ýiȝe hreðiȝ þa be bi ýeýýe ȝeonȝ. maȝo þeȝn

191a. modiȝ maððū ſiȝla ſealo ȝold ȝhtiman
ȝrunde ȝe tenȝe pundur on pealle ⁊
þær þýrmes denn ealdes uht floȝan
orcas ſtondan fýrn manna fatu ſeor
5. mend leaſe hýrstū be hrorene þær þæs
helm mouiȝ eald ⁊ omiȝ earm beaȝa fela
ſearpū ȝesæled ſinc eaðe mæȝ ȝold on ȝrund.
ȝū cýnnes ȝehpone ofer hiȝian hýde seðe
þýlle ſþýlce he ſiomian ȝe ſeah ſeȝn eall
10. ȝýlden heah ofer horde hond pundra
mæst ȝelocen leoðo cræftū ofðā leoman
ſtôd þ he þone ȝrund ponȝ onȝitan meah*te*
præce ȝiond plitan næſ ðæs þýrmes þæ*r*
on ſýn ænȝ ac hýne ecȝ for nā ða ic *on*
15. hlæpe ȝe frætn hord reafian eald enta
ȝepeorc anne mannan hī on hearm hlod*on*
bunan ⁊ diſcaſ ſýlfes dome ſeȝn eac ȝeno*m*
heacna heorhtost bil[l] ær ȝe ſcod ecȝ þæs iren
eald hlafordes þā ðara maðma mund hora
20. þæs lonȝe hpile liȝ eȝesan þæȝ hatne for
ho(ȝ)rde hioro peallende middel nihtum
191b. oð þ he morðre ſpealt ar þæſ on o foſte
eft ſiðes ȝeorn frætpū ȝe fýrðred hýne
fýrpet bræc hpæðer collen ferð cpicne
ȝemette in ðā ponȝ ſtede pedra þeo den
5. ellen ſiocne þær he hine ær for let. heða
mid þā mað mū mærne þioden drýhten
sinne driorigne fand ealdres æt ende
he hine eft onȝon þæteres peorpan oð þ
pordes ord breoſt hord þurh bræc. ȝomel
10. on ȝioȝoðe ȝold ſceapode. Ic ðara frætpa
*f*rean eallef ðanc puldur cýninȝe pordū
*sec*ȝe. ecū drýhtne þe ic her on ſtarie þæſ ðe
ic moſte minū leodū ær ſpýlt dæȝe ſpýlc ȝe
*str*ýnan nuic on maðma hord minne be
15. *bo*hte frode feorh leȝe fremmað ȝena
*le*oda þearfe ne mæȝ ic her lenȝ pesan. hatað
*hea*ðo mære hlæp ȝe pýrcean. heorhtne
æfter hæle æt hrimes noſan. ſe ſcel to ȝe
mýndū minū leodū heah hlifian on hro
20. nes næſſe þ hit ſæ liðend ſýððan hatan
biopulfes hiorh ðaðe hrentinȝas ofer

192[a]. floda ȝenipu feorran drifað . dýde hĩ
of healse hringȝ ȝýldenne þioden þrist
hýdiȝ þeȝne ȝe realde ȝeonȝū ȝar piȝan
ȝold fahne helm beah ȝ býrnan het hýne
5. brucan pell . þu eart ende laf ujres
cýnnes pæȝ mundinȝa ealle pýrd for
rpeof mine maȝas to metod rceafte
eorlaȝ on elne ic hĩ æfter rceal
þ pæs þã ȝomelan ȝin ȝæste pord .
10. breost ȝe hýȝðū ær he bæl cure hate
heaðo pýlmaȝ hĩ of hpæðre ȝe pat ra
pol recean rod fæstra dôm.
Ða pæȝ ȝe ȝonȝen ȝumū un frodū ear
fod hce þ he on eorðan ȝe reah þone
15. leofestan hfes æt ende bleate ȝebæran
bona rpýlce læȝ eȝes hc eorð draca ealdre
bereafod bealpe ȝebæded beah hordū lenȝ
pýrm poh hoȝen pealdan nemorte ac him
irenna ccȝa for namon hearde heaðo recear
20. de homera lafe þ se pid floȝa pundū rtille
hreaȝ on hrujan hord ærne neah nalles
192[b]. æfter lýfte lacende hpearf middel nihtū
maðm æhta plonc an rýn ýpde ae he eorðan
ȝefeoll for ðæs hild fruman hond ȝe peorce
huru þ on lande lýt manna ðah mæȝen
5. aȝendra mine ȝe fræȝe þeahðe he dæda ȝe
hpæȝ dýrrtiȝ pære þ he pið attor rceaðan
oreðe ȝe ræsde oððe hringȝ rele
hondū rtýrede ȝif he pæccende
peard on funde buon on beorȝe bio pulfe
10. pearð drýht maðma dæl deaðe forȝolden
hæfde æȝhpæðre ende ȝe fered lænan hfes
næȝ ða lanȝ to ðon þ ða hild latan holt of
ȝefan týdre treop loȝan týne æt romne
ða ne dorrton ær dareðū lacan on hýra
15. man drýhtnes miclan pearfe ac hý rcami
ende reýldaȝ bæran ȝuð ȝe pædu pær seȝo
mela læȝ plitan on pi laf heȝe perȝad ræt
feðe eempa frean eaxlū neah pehte hýne
pætre hĩ piht ne rpeop ne meahte he on eorðan
20. ðeah he uðe pel on ðã frū ȝare feorh ȝe healdan
neðæȝ pealdendes piht oncirran polde dôm

193a. ȝodes dædū ræðan ȝumena ȝehþýlcū þa
he nu ȝen deð þa þæs æt ðā ȝeonȝū ȝrī þþaru
cð beȝete þā ðe ær hiþ elne for leaþ . þiȝlaf
maðelode peohrtanes þunu þec þariȝ ferð
5. þeah on un leofe þ lamæȝ þecȝan seðe þýle
þoð þpecan þ se mon drýhten þe eop ða
maðmaþ ȝeaf eored ȝeatþe þeȝe þær on
þtandað . þoñ he on ealu bence oft ȝeþealdc
heal þittendū helm þ býrnan þeoden his
10. þeȝnū þþýlce he þrýdlicoþt oper feor
oððe neah findan mcahte þ he ȝenunȝa
ȝuð ȝepædu þraðe for þurþe . ða hýne
þiȝ beȝet nealles folc cýniȝ fýrd ȝeþtea*llum*
ȝýlþan þorfte hþæðre hī ȝod uðe þiȝo*ra*
15. þaldend þ he hýne þýlfne ȝe þræc ana mid
ecȝe þa hī þæþ elneþ þearf . lc hī lif þraðe lýtle
meahte æt ȝifan æt ȝuðe þ onȝan þpa þeah
ofer min ȝe met mæȝeþ helpan . Sýmle þæþ
þý þæmra þōñ ic þpeorde drep ferhð ȝenð
20. lan fýran þpiðor þeoll ofȝe þitte ferȝen
dra to lýt þronȝ ýmbe þcoden þa hýne þio
193b. *þraȝ becpom* . hu þceal þinc þeȝo þ þpyrd*ȝifu*
eoþrū cýnne.
eall eðel þýn (eoþrū cýnne) lufena licȝcan
lond rihteþ mot þære mæȝ burȝe monna
æȝ hþýlc idel hþeorfan þýððan æðelinȝaþ
5. feorran ȝe fricȝean fleam eoperne dō
leaþan dæld deað bið þella eorla ȝehþýlcū
þonne eþit lif. XL (~)
Þeht ða þ heaðo peorc to haȝan biodan
uˆp ofer ecȝ clif þær þ eorl peorod mor
10. ȝen lonȝne dæȝ mod ȝiomor þæt bord
hæbbende beȝa on penū ende doȝores
þ eft cýmes leofeþ monnes lýt þpiȝode
nipra þpella þeðe næþ ȝe râd ac he þoð
lice þæȝde ofer ealle nu iþ þil ȝeofa pedra
15. leoda drýhten ȝcata deað bedde fæst þu
nað þæl (bennū) reste þýrmes dædū him
on efu liȝeð ealdor ȝepinna þiex bennū
þeoc þpcorde ne meahte onðā aglæ(ȝ)ean
æniȝe þinȝa þunde ȝepýrcean þiȝlaf þiteð
20. ofer bio þulfe býre þih þtanes eorl ofer
oðrū un lifiȝendū healdeð hiȝe mæðum

194ª. *heafo*d pearde leofes ⁊ laðes nu ys *leodum*
pen . orleȝ hpile ſýððan under froncū
⁊ frýſrū fýll cýnnȝes þíde peorðeð þæſſio
proht ſcepen heard þíð hnȝaſ ſýððan
5. hnȝe lac cpom faran flot herȝe on freſna
land þær hýne het pare hilde ȝe hnæȝdon
elne ȝe eodon mid ofer mæȝene þ se býrn
þíȝa buȝan ſceolde feoll on feðan nalles
frætpe ȝeaf ealdor duȝoðe uſ þæſ a ſýððan
10. mere þío inȝaſ milts unȝýfeðe. Ne ic te ſpeo
ne pene
ðeode ſibbe oððe treope þíhte, ac þæs þíde
cuð þ te onȝenðio ealdre be ſnýðede hæðcen
hreþlinȝ þíð hrefna þudu þa for on *med*
lan ærest ȝesohton ȝeata leode ȝuð ſcil
15. finȝaſ. Sona hī ſe froda fæder oht heres
eald ⁊ eȝes full hond þlýht aȝeaf abreot
brī þísan brýda heorde ȝomela io meoplan
ȝolde berofene onelan módor ⁊ oht heres
⁊ ða folȝodc feorh ȝeniðlan oððæt hi oð eodon
20. earfoð lice in hrefnes holt hlaford leaſe
besæt ða ſin herȝe ſpeorda lafe þundū perȝe
191ᵇ. *wean* oft ȝehet earmre teohhe ond*onȝe*
*ni*ht cpæð he on merȝenne meces ecȝum
ȝetan polde ſum on ȝalȝ treopu to ȝamene
frofor eft ȝelamp ſariȝ modū ſoniod
5. ær dæȝe ſýððan hie hýȝe laces horn ⁊ býman
ȝealdor on ȝeaton þa se ȝoda cóm leoda duȝoðe
on last faran. XLI.
Þæssio ſpat ſpaðu ſpona ⁊ ȝeata pæl ræs
peora þíde ȝesýne huða folc mid hī fæðe
10. to pehton . ȝe pat him ða ſe ȝoda mid his ȝræde
hnȝū frod fela ȝeomor fæsten ſecean corl
onȝenþio ufor oncirde hæfde hnȝe laccs
hilde ȝe frunen ploncef piȝ cræft þíðres
ne trupode þ he ræ mannū on ſacan mihte
15. heaðo hiðendū hord for ſtandan bearn ⁊ brý
de beah eft þonan . eald under eorð peall .
þa þæſ æht boden ſpeona leodū ſeȝn hnȝe lace
freoðo ponȝ þone ford ofer eodon ſýððan
hreð hnȝaſ to haȝan þrunȝon þær pearð on
20. ȝenðio eȝū ſpeordū blonden fexa on bíd pre
cen þ ſe þeod cýnnȝ ðafian sceolde cafores

195a. anne dôm hýne ýrmnȝa pulf ponredinȝ
pæpne ȝe ræhte þ hī for ȝpenȝe ȝpat ædrū
ȝpronȝ forð under fexe næs he forht
spa ðeh ȝomela ȝeilfinȝ ac for ȝeald hraðe
5. pýrȝan prixle pæl hlem þone ȝýððan ðeod
cýninȝ þýder oneirde. Ne meahte ȝe ȝnella
ȝunu pon redes ealdū eeorle hond ȝlýht
ȝiofan ac he hī on heafde helm ær ȝe ȝeer
þ he blode fah buȝan ȝeeolde feoll on fol
10. dan næȝ he fæȝe þa ȝit ac he hýne ȝe pýrpte
þeah ðe hī pund hrine let se hearda hiȝe
laeeȝ þeȝn brade mece þa his broðor kȝ
eald speord eotoniȝc entȝene helm breean
ofer bord peal ða ȝe beah eýninȝ folceȝ hýrde
15. pæȝ in feorh dropen. ða pæron moniȝe þc his
mæȝ priðon rieone arærdon ða hī ȝerýmed
pearð þ hie pæl ȝtope pealdan moȝton þen
den reafode rinc oðerne namon onȝenðio
iren býrnan heard ȝpýrd hilted ȝ his helm
20. ȝomod hareȝ hýrȝte hiȝe lace bær he ð.
frætpū fenȝ ȝ hī fæȝre ȝehet leana .
195b. leodū ȝ ȝe læsta ȝpa ȝeald þone ȝuð ræs ȝeata
drýhten hreð les eafora, þa he to hā becôm
iofore ȝ pulfe mid ofer maðm(ū)m ȝealde
hiora ȝe hpæðrū hund þuȝenda landeȝ ȝ
5. locenra beaȝa ne ðorfte hī ða lean oð
pitan mon on middan ȝearde ȝýðða hie ða
mærða ȝe ȝloȝon. ȝ ða iofore for ȝeaf
anȝan dohtor ham peorðunȝe hýldo to pedde
þ ýȝȝio fæhðo ȝ ȝe feond ȝcipe pæl nið pera
10. ðæȝ ðe ic hafo þe us ȝeceað to ȝpeona leoda
ȝýððan hie ȝe fricȝeað frean uȝer ne ealdor
leaȝne þone ðe ær ȝeheold þrð hettendū hord
ȝ rice æfter hælcda hrýre hpate ȝeildinȝaȝ
folc red fremede. oððe furður ȝen eorl
15. scipe ende meis ofoȝt betoȝt þ þe þeod
cýninȝ þær ȝceapian ȝ þone ȝebrinȝan þe
us beaȝaȝ ȝeaf on âd fære ne ȝcel aneȝ
hpæt meltan mid þā modiȝan ac þær is
maðma hord ȝold unrime ȝrīme ȝecea
20. . . *d* ȝ nu æt ȝriðestan ȝýlfeȝ feorc beaȝaȝ
. . . . . te þa ȝceall brond fretan æled þeceean

196a. nallep eorl peȝan maððū to ȝe mýndum
nemæȝð þeýne habban on healþe hrinȝ þeor
ðunȝe ac þeeal ȝeo mor mod ȝolde be reafod
oft nallep æne elland tredan nu þe here
5. þisa hleahtor aleȝde ȝamen ⁊ ȝleo dream
forðon þceall ȝar þesan moniȝ moriȝen
ceald mundū be punden hæfen on handa
nallep hearpan þpeȝ piȝend þeccean ac þe
þonna hrefn fûs ofer hæȝū fela reor
10. dian earne þecȝan hu hī ar æte þpeop þenden
he þið þulf pæl reafode. þpa þe þecȝ hþata
þecȝ ȝende þæþ laðra þpella hene leaȝ fela
þýrda ne þorda. þcorod eall araþ eodon un
blīðe under earna næþ þollen teare þundur
15. þceapian fundon ða on þande þapul leaþne
hlim bed healdan þone þe hī hrinȝaþ ȝeaf
ærran mælū þa þæþ ende dæȝ ȝodū ȝe ȝonȝen
þ se ȝuð eýniȝ þedra þeoden þundor deaðe
þþealt ær hi þær ȝe þeȝan þýlli eran þilt
20. þýrm on þonȝe þiðer ræhtep þær laðne
heȝean þæþþe leȝ draca ȝrimlic ȝrýre
196b. ȝledū bo þþæled þe þæþ fiftiȝep fot ȝe mearces
lanȝ on leȝere lýft þýnne heold mihtes
hþilū nýðer eft ȝe þat dennep miþian
þæs ða deaðe fæst hæfde eorð þcrafa
5. ende ȝenýttod him biȝ þtodan buþan ⁊
orcas diþcaþ laȝon ⁊ dýre þþýrd omiȝe
þurh etone þpa hie þið eorðan fæðm þu
þend þintra þær eardodon. þon þæs þ ýrfe
eacen cræftiȝ iu monna ȝold ȝaldre be
10. punden þ ðam hrinȝ þele hrinan ne moþte
ȝumena æniȝ nefne ȝod þýlfa þiȝora þoð
eýniȝ þealde þā ðe he þolde he iþ manna
ȝe hýld hord openian efne þpa hþýlcū
manna þpa hī ȝe met ðuhte:- XLII.
15. Þa þæþ ȝe þýne þ se þið ne ðah þā ðe unrihte
inne ȝe hýdde þræce under þealle peard
ær of þloh feara þūne þa þio fæhð ȝe
þearð ȝe þrecen þrað hice þundur hþar
þon eorl ellen rôf ende ȝe fere. hf ȝe
20. þceafta þōn lenȝ ne mæȝ mon mid hiþ
meȝū medu þeld buan þpa þæþ bio þulfe.

197a. þa he hiorȝeþ þeard þohte þearo niðaþ þeolfa
necuðe þurh hþæt his þorulde ȝe dal þeor
ðan þceolde. þþa hit oð domes dæȝ diope bc
nem don þeod naþ mærc þa ðæt þær dýðon
5. þ se þecȝ þære þýnnū þcildiȝ herȝū ȝe heaðc
rod hell bendū fæst þō mū ȝe þitnad þe ðone
ponȝ þtrade næs he ȝold hþæte ȝearþor
hæfde aȝen deþ est ær ȝe þceapod. þiȝ lâf
maðelode þibþtanes þunu oft þceall eorl
10. moniȝ anes þillan þræc a dreoȝeð þþa uþ ȝe
þorden iþ ne mealhton þeȝe læran leofne
þeoden rices hýrde ræd æniȝne þ he ne ȝrette
ȝold þeard þone lete hýne hcȝean þær he
lonȝe þæþ þicū þunian oð þoruld ende
15. heoldon heah ȝe þceap hord ýþ ȝe þceapod ȝrī
me ȝe ȝonȝen þæs þ ȝifeðe to þþið þe ðone
þýder on týhte. Ic þæþ þær inne J þ eall
ȝeond þeh recedes ȝeatþa þa me ȝe rýmed
þæþ neallej þþæslice þið alýfed inn under
20. eorð þeall ic on ofoþte ȝe fenȝ micle mid
mundū mæȝen býrðenne hord ȝeþtreona hider
197b. ut ætbær cýninȝe minū cþico þæc þa ȝena
wis J ȝe þittiȝ þorn eall ȝe þþræc ȝomol on ȝehðo
J eoþic ȝretan het bæd þ ȝeȝe þorhton æfter
þinej dædū inbæd þtede beorh þone hean micclne
5. J mærne þþa he manna þæs þiȝend þeorð
fullojt þide ȝeond eorðan þenden he þurh
þelan brucan moþte. Uton nu efþtan oðre
þeon J þecean þearo ȝe þræc þundur under
þealle ic cop þisiȝe þ ȝe ȝenoȝe neon þceapiað
10. beaȝaþ J brad ȝold þie þio bær ȝearo ædre ȝe
æfned þon þe ut cýmen J þon ȝe ferian frean
uþerne leofne mannan þær he lonȝe þceal
on ðæþ þaldendeþ þære ȝe þo hian. het ða ȝebeodan
byre þihþtanes hæle hilde dior hæleða mo
15. neȝū bold aȝendra þ hie bæl þudu feorran
feredon folc aȝende ȝodū to ȝenes nu þceal ȝled
fretan þeaxan þonna leȝ þiȝena þtreuȝel þone
ðe oft ȝebâd iþern þcure þon þtræla þtorm
ȝū
þtrén. ȝe bæded þcoc ofer þcild peall þceft nýtte
20. heold fæðer ȝearþū fúþ flane full eode. huru
þe þnotra þunu þih þtanes aciȝde of corðre

198a. cynincjer þeȝnas . . f . . e . . r . . ne þa releȝtan code
ealhta rū under mpit hrof hilde rinc rū on
handa bær æled leoman ȝeðe on orde ȝeonȝ
nærða on hlýtme hpa þ hord ȝtrude ȝýddan
5. or ȝearde æniȝne dæl ȝecȝar ȝeȝeȝon on ȝele
puman læne hicȝan lýt æniȝ mearn þ hi ofȝrthce
ut ȝe feredon dýre maðmas dracan ec ȝcufun
þýrm of ȝeall elif let on peȝ niman flod fæð
man frætpa hýrde (hyrde) þ þæs punden ȝold
10. on pæn hladen æȝhpæs unrim æþelinȝe boren
har hilde to hrones nærre:- XLIII.
Þin ða ȝe ȝire dan ȝeata leode âd on eorðar
un pac hene helm behonȝen hilde bordū
beorhtū býrnū ȝpa he bena þæs aleȝdon ðato
15. middes mærne þeoden hæleð hrofende hlaford
leofne onȝunnon þa on beorȝe bæl fýra
mæst . piȝend peccan *pudu* rêc aȝtah ȝpeart
of ȝpicðole ȝpoȝende let *pope* be punden pind
blond ȝ læȝ oð þ he ða bân hûs ȝebrocen hæfde
20. hat on hreðre hiȝū unrote mod ceare mæn
don mon drýhtnes *cw* . *a*lm ȝpýlce ȝiomor ȝýd
198b lat (on) meople . . . . . punden heor*de*
(in)
ȝerȝ cearȝ ȝælde . . . . . ȝe neahhe þ hio hyre
. . . ȝ . . . ȝas hearde on . . de pæl fýlla ponn
hildes eȝesan hýðo huf mýd . heofon rece
5. *r*ealȝ *ȝe*porhton ða pedra leode hlæ(ō) on hide ȝ
pæȝ heah ȝ brad pæȝ hðendū pide ȝë ýne ȝ betim
bredon on týn daȝū beadu rofiȝ been bronda
lo . . pealle be porhton ȝpa hýt peorð licoȝt fo
re ȝnotre m̄ findan mihton hi on beorȝ dýdon beȝ ȝ
10. piȝlu eall ȝpýlce hýrȝta ȝpýlce on borde ær mið
hýdiȝe m̄ ȝ num̄ hæfdon for leton eorla ȝ̄ ȝtreon
*eor*ðan healdan ȝold on ȝreote þær hit nuȝen hifað
eldū ȝpa unnýt ȝpa hit . . or pæs . þa ýbe hlæp riodan
hilde dcore æþelinȝa bearn ealra tpelfa poldon
? ? ?
15 ȝi . l cpiðan kýninȝ mænan pord ȝýd precan ȝ ýb pe .
ȝprecan eahtodan eorl ȝcipe ȝ hiȝ ellen peorc duȝuð
demdon ȝpa hit ȝ̄ d . . . *bi*ð þ mon hiȝ pine drýh̄ por
herȝ ferhðū freoȝ . þonne he forð ȝcile of he haman
. . . peorðan ȝpa beȝnor nodon ȝeata leode hlaford
20. re heorð ȝ̄ neataȝ cpædon þ he pære pyruld cýnin
*m*annu milduȝt ȝ *mon* . . ærust leodū hðoȝt ȝ lof
ȝeornoȝt.

W. Drugulin's Buch- und Kunstdruckerei in Leipzig.

Akademische Verlagsbuchhandlung von J. C. B. Mohr
(Paul Siebeck) in Freiburg i. B. und Tübingen.

In meinem Verlage erscheint:

Zimmerische Chronik.

Herausgegeben von

Karl August Barack.

Zweite verbesserte Auflage.

4 Bände gross 8. ca. 160 Bogen, vollständig Ostern 1882.

Erschienen sind seit Ostern 1881: *Erster bis dritter Band.*

Subscriptionspreis pro Band 15 Mark.

Nach Erscheinen des ganzen Werkes tritt ein erhöhter Ladenpreis ein.

In Renaissance-Lederband gebundene Exemplare pro Band 5 Mark mehr.

„*Die vorliegende Ausgabe erschien zuerst im Jahre* 1869 *in vier starken Bänden als* 91.—94. *Publication des literarischen Vereins in Stuttgart. Wir zeigten das wichtige und anziehende Quellenwerk in diesem Blatte (Jahrg.* 1869, *Nr.* 50, *Sp.* 1446) *an und dankten dem Hrsgbr., Hrn. Dr. Barack, für seine gediegene Leistung, zugleich auch des verdienstvollen Antheils des Vereins-Präsidenten Hrn. Prof. A. v. Keller gedenkend, „weil unter seiner Aegide dieses Werk zur Veröffentlichung gelangte, welches uns durch den Buchhandel wohl niemals geboten worden wäre". Und gerade dieses Werk erscheint nun im Buchhandel in einer zweiten verbesserten Auflage, von der der erste stattliche Band in äusserst wohlgefälligem ja splendidem Gewande uns vorliegt. Denn zu den bevorzugten und meist begehrten Publicationen des literarischen Vereins gehörte sofort nach ihrem Erscheinen Barack's Ausgabe; die Literaturgeschichte würdigte das Werk nach Verdienst, die Kritik beleuchtete seinen vielseitigen Werth, und in kurzer Zeit war es nur noch antiquarisch zu haben. So regte sich bald der Wunsch nach einem Neudrucke. Zweite Auflagen zu veranstalten, liegt nicht in der Tendenz des literarischen Vereins; aber im Hinblick auf die grosse Wichtigkeit des Werkes verzichtete er auf sein Eigenthumsrecht, wofür ihm der Hrsgbr. seinen Dank darbringt, in den gewiss alle Freunde der Chronik einstimmen werden.*

Für die neue Auflage hat der Hrsgbr. sich mannigfach bemüht. Dass er im Interesse eines weiteren Leserkreises gegen die Handschrift die Umlaute ä, ö und ü einführte, sofern der alte Sprachgebrauch und die Mundart keine Einsprache erhob, darf man wohl billigen. Ausserdem hat Barack mit Berücksichtigung der seit der ersten A. [illegible] nenen Literatur und namentlich der von Liebrecht verschiedentlic[illegible] [illegible]en Erläuterungen an zahlreichen Stellen weitere erklärende Bemerkung[illegible] oder Verweisungen auf Literaturbelege beigefügt." (*Literar. Centralblatt*, 1881. *Nro.* 37. *Sp.* 1277.)

GERMANISCHER BÜCHERSCHATZ

HERAUSGEGEBEN VON

ALFRED HOLDER.

Eine Sammlung von Quellenschriften für germanisches Alterthur und Mittelalter, gleichviel in welcher Sprache oder Mundart über liefert, ist bei dem mehr und mehr zur Geltung kommenden Bedürf niss unseres Volkes, mit Leben und Weben der eigenen Vergange heit sich vertraut zu machen, gewiss gerechtfertigt. Auf dem Gebiet des classischen Alterthums und der ausländischen Litteratur is Aehnliches schon längst, und zwar mit bestem Erfolge, versuch worden.

Die Reihe eröffnet, wie billig, des Tacitus Germania (1) i iner Textgestalt, welche den aus dem achten Jahrhundert stam benden Archetypus darstellt und durch weitere vom Herausgeber sei einer Recension vom Jahre 1878 auf Grund neuen handschriftliche Materials geführte Untersuchungen ihre Bestätigung gefunden hat Jede Abweichung vom Archetyp ist durch *Cursiv-Druck* aus gezeichnet. — Einhart's Leben Karl's des Grossen (2) is unter Benützung des in den Ausgaben von Pertz-Waitz und Jaffé Wattenbach niedergelegten reichen Materials, sowie auf Grund eigene Collationen bearbeitet. — Die Ausgabe des Beowulf (3. 12) gib in ihrem ersten Hefte (3) ein getreues Bild der Handschrift nac der vom Herausgeber im Jahre 1876 während eines vierwöchent lichen Aufenthaltes in London gemachten Vergleichung. Alles de Vorgängern noch lesbar gewesene, jetzt verschwundene, ist *cursi* gedruckt; wesentlichen Dienst leistete die Original-Collation vo Benjamin Thorpe aus dem Jahre 1830, welche in den Besitz de Herausgebers gelangt ist. Unlesbare einzelne Buchstabe sind durch ebenso viele eckige Puncte ausgedrückt, Aus adiertes ist in runde Klammer gesetzt. Heft II (12) enthä n berichtigten Text mit knappem Apparat und Wörterbuch.

Herausgabe von Otfrid's Evangelienbuch mit Wörterbuc 11) hat Herr Professor Dr. Paul Piper besorgt, welcher i m besonderen Vorwort, auf das wir hier der Kürze halber ver en, Näheres über seine Ausgabe mittheilt. — Der Text vo

Jordanis' (Jornandes') Getengeschichte (5) ist, nach eingehendem Quellen-Studium, auf diplomatischer Grundlage neu hergestellt. Ausser dem im Jahre 1880 verunglückten alten Pfälzer Codex, welcher vom Herausgeber noch rechtzeitig genau hatte verglichen werden können, wurden auch in Frankreich und Italien liegende Handschriften zu Rathe gezogen. – Nithard's Geschichtswerk (6) erscheint nach neuer Vergleichung der in Paris wieder zugänglichen Handschrift von St.-Magloire. – Baeda's englische Kirchengeschichte (7) kommt hier seit dem Jahre 1688 zum ersten Male wieder in Deutschland heraus; über die Gestaltung des Textes möge das Nachwort des Herausgebers eingesehen werden. — Jedem Band der „Schriften Notker's und seiner Schule" (8—10) sind Einleitungen des Herausgebers Professor Paul Piper vorausgeschickt.

Der Bücherschatz umfasst folgende Bändchen:

		Früh. Preis.	Jetz. Preis
1.	*Tacitus, Germania*	M. —.40.	M. —.20.
2.	*Einhardi vita Karoli*	—.60.	—.20.
3.	*Beowulf.* 1. Heft: Facsimile-Druck. 2. Aufl.	1.60.	1.—.
4.	*Otfrid's Evangelienbuch.* 1. Th.: Text	4.—.	1.—.
5.	*Jordanis, de origine Getarum*	1.50.	—.60.
6.	*Nithardi historiarum libri IV*	—.75.	—.40.
7.	*Baedae historia ecclesiastica*	4.50.	2.—.
8.	*Notker's Schriften.* I. Band	15.—.	5.—.
9.	II.	14.—	4.—.
10.	III.	10.—	3.—
11.	*Otfrid's Evangelienbuch.* 2. Th.: Glossar	1.—	—.60.
12.	*Beowulf.* 2. Heft: Text mit Apparat, — Wörterbuch	4.50.	2.—

12 Bände, im Ganzen 220 Druckbogen, nur M. 20.—.

Akademische Verlagsbuchhandlung von J. C. B. Mohr
(Paul Siebeck)
in Freiburg i. B.